
Danmarks Nationale Reformprogram 2022

Indhold

| | |
|---|----|
| 1. Indledning | 5 |
| 2. Den økonomiske ramme..... | 9 |
| 2.1 Udsigterne for dansk økonomi..... | 9 |
| 2.2 Makroøkonomisk virkning af strukturreformer | 10 |
| 3. Reforme og investeringer | 13 |
| 3.1 Vækst og produktivitet | 13 |
| 3.2 Undervisning og uddannelse | 16 |
| 3.3 Beskæftigelses- og socialområdet..... | 18 |
| 3.3.1 Den sociale søjle og de nationale 2030-mål på social- og beskæftigelsesområdet | 21 |
| 3.4 Sundhed..... | 22 |
| 3.5 Digitalisering | 25 |
| 3.6 Klima og miljø | 26 |
| 4. Danmarks arbejde med Verdensmålene | 31 |
| 4.1 De 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling | 31 |
| 4.2 Danmarks arbejde med og indfrielse af Verdensmålene | 31 |
| 4.3 Nye policy-initiativer i regi af handlingsplanen | 36 |
| 5. Institutionelle spørgsmål og interesseinddragelse | 39 |
| Bilag 1. Landespecifikke anbefalinger..... | 43 |
| Bilag 2. Status på milepæle og mål i genopretningsplanen | 61 |

1. Indledning

Efter en turbulent periode under coronapandemien har Ruslands invasion af Ukraine skabt nye forstyrrelser i verdensøkonomien. Især er der opstået begrænsninger og usikkerhed om energiforsyninger fra Rusland, men også leverancer og priser på andre råvarer, fødevarer og mellemprodukter påvirkes af krigen samt de indførte sanktioner. Dansk økonomi vil på linje med andre lande blive ramt. Danmark har imidlertid også et godt udgangspunkt med rekordhøj beskæftigelse og lav ledighed. Samtidig er der taget initiativer, der vil understøtte beskæftigelsen i de kommende år.

Regeringen lancerede i 2021 *Danmark kan mere*, der sætter fokus på ti fremskridt, som skal styrke dansk økonomi og den danske samfundsmodel på områder, som er afgørende for Danmarks udvikling de næste ti år. Reformarbejdet fokuserer på langsigtede løsninger gennem reformer, innovation, uddannelse, jobskabelse og vækst.

I januar 2022 indgik regeringen og et flertal af Folketingets partier den første aftale i den nye reformkurs med *En ny reformpakke for dansk økonomi - Hurtigere i job, et stærkere arbejdsmarked, investeringer i fremtiden og innovative virksomheder*. Pakken indeholder en række reformer, der samlet set styrker den strukturelle beskæftigelse med ca. 12.000 personer i 2025 og 2030 og øger Danmarks BNP med ca. 0,7 pct. i 2030 svarende til ca. 17,5 mia. kr. Aftalen vil være med til at understøtte et stærkt og robust arbejdsmarked, den danske model, innovative og stærke danske virksomheder samt investeringer i fremtidens uddannelse og grøn omstilling.

Den danske EU-genopretningsplan blev indleveret til Kommissionen den 30. april 2021 og senere godkendt i Rådet den 13. juli 2021. Genopretningsplanen indeholder initiativer for i alt ca. 11,6 mia. kr., og bidrager med finansiering til en lang række af de grønne aftaler, som regeringen og et flertal af Folketingets partier indgik i slutningen af 2020. Det gælder blandt andet aftalen om grøn skattereforms første fase, aftalen om grøn vejtransport og aftalen om stimuli og grøn genopretning. Planen indeholder ligeledes investeringer i digitalisering, fx gennem initiativet SVM:Digital og regeringens digitaliseringsstrategi, som bygger på digitaliseringspartnerskabets anbefalinger. Genopretningsplanen har således et særligt fokus på grønne og digitale reformer og investeringer og består af de følgende syv komponenter:

1. COVID-19 myndighedsindsatser på sundhedsområdet
2. Grøn omstilling af landbrug og miljø
3. Energieffektiviseringer mv.
4. Grøn skattereform
5. Grøn omstilling af vejtransport
6. Digitalisering
7. Grøn forskning og udvikling

Danmarks Nationale Reformprogram 2022 redegør blandt andet for de tiltag, Danmark har taget for at efterleve de landespecifikke anbefalinger fra EU, som Danmark modtog i juli 2021. Desuden præsenteres den overordnede økonomiske ramme for den danske økonomi. Endelig redegøres der for reformer og investeringer, Danmark har foretaget inden for vigtige, centrale områder.

Strukturen i Danmarks Nationale Reformprogram 2022 er som følger:

- Kapitel 2 beskriver den overordnede økonomiske ramme for Danmark, herunder den samfundsøkonomiske udvikling og status for investeringsomfanget i dansk økonomi.
- Kapitel 3 afrapporterer på reformer og investeringer inden for temaerne vækst og produktivitet, undervisning og uddannelse, beskæftigelse- og socialområdet, sundhed, digitalisering samt klima og miljø.
- Kapitel 4 omhandler de tiltag, som Danmark har taget og vil tage for at bidrage til opfyldelsen af FN's Verdensmål.
- Kapitel 5 redegør for inddragelsen af Folketinget og interesseorganisationer.
- Bilag 1 indeholder en tabel med status på EU's landespecifikke anbefalinger til Danmark fra juli 2021.
- Bilag 2 gør status på mål og milepæle i genopretningsplanen.

2. Den økonomiske ramme

2.1 Udsigterne for dansk økonomi

Efter en turbulent periode under coronapandemien har Ruslands invasion af Ukraine skabt nye forstyrrelser i verdensøkonomien. Især er der opstået begrænsninger og usikkerhed om energiforsyninger fra Rusland, men også leverancer og priser på andre råvarer, fødevarer og mellemprodukter påvirkes af krigen samt de indførte sanktioner. Dansk økonomi vil på linje med andre lande blive ramt. I første omgang mærker mange husholdninger konsekvenser i form af prisstigninger, især for energi som allerede i optakten til krigen var steget til et højt niveau. Hertil kommer, at krigen får en række andre konsekvenser herhjemme, herunder i form af et stort antal fordrevne fra Ukraine, hasteindsatser for uafhængighed af russisk energi samt nye krav til forsvars- og sikkerhedspolitik, der også vil have en pris.

Det russiske angreb på Ukraine kommer på et tidspunkt, hvor dansk økonomi står i en stærk højkonjunktur. Dansk økonomis direkte eksponering over for Rusland og Ukraine er forholdsvis begrænset, men stigningen i energipriser og andre priser vil trække i retning af at dæmpe aktiviteten i dansk økonomi, samtidig med at inflationen må forventes at forblive på et forhøjet niveau året ud.

Det er vurderingen, at grundlaget for fortsat fremgang i dansk økonomi er til stede, om end aktiviteten kan stagnere eller ligefrem falde i dele af 2022. Aktiviteten ventes dog fortsat at ligge over niveauet for en normal kapacitetsudnyttelse, og der må fortsat forventes at være et pres på økonomiens ledige ressourcer. Muligheden for et fortsat højt aktivitetsniveau skal ses i sammenhæng med, at husholdningerne samlet set har sparet ekstraordinært meget op under coronapandemien og dermed har mulighed for at opretholde forbruget trods stigende udgifter forbundet hermed. Samtidig understøttes efterspørgslen af, at historisk mange er i beskæftigelse, og at danske virksomheder er i en robust udgangsposition i forhold til at ansætte og investere.

Dansk økonomi kom ud af 2021 i et særdeles højt tempo. Det indebærer, at selv med en opbremsning af væksten i løbet af 2022 vil BNP vokse betydeligt fra 2021 til 2022.

I vurderingen af udsigterne er det lagt til grund, at forsyningsvanskeligheder afledt af krigen i Ukraine ikke eskalerer, samt at blandt andet beslutninger i forhold til energiomstilling i Europa vil bidrage til, at energipriserne gradvist vil falde fra det aktuelt høje niveau. Herhjemme har regeringen præsenteret reformudspillet *Danmark kan mere II*, der skal sikre uafhængighed af russisk gas hurtigst muligt og øge farten i den grønne omstilling. Et fuldstændigt stop i leverance af gas fra Rusland vil dog på kort sigt kunne øge de økonomiske konsekvenser betydeligt. Også andre forhold bidrager til stor usikkerhed, og nye nedlukninger i Kina understreger, at coronapandemien fortsat kan ramme de globale forsyningskæder.

Udviklingen i dansk økonomi skal ses i sammenhæng med, at der er ført en stærk understøttende finanspolitik siden coronapandemien ramte, herunder med kompensationsordninger, udbetaling af indefrosne feriepenge og en række andre stimulerende tiltag. Den økonomiske politik har mindsket tilbageslaget i dansk økonomi og bidraget til hurtig fremgang i aktiviteten i takt med genåbningerne af samfundet. I 2022 strammes finanspolitikken, således at virkningen på beskæftigelsen aftager.

Udsigterne for dansk økonomi er nærmere uddybet i *Danmarks Konvergensprogram 2022, maj 2022*.

2.2 Makroøkonomisk virkning af strukturreformer

Regeringen har igangsat et ambitiøst reformarbejde med et 10-årigt perspektiv, der blandt andet har til formål at øge væksten og velstanden i Danmark, herunder at sikre den nødvendige kvalificerede arbejdskraft. Reformarbejdet *Danmark kan mere* sætter retningen for ti markante fremskridt.

Regeringen lancerede i september 2021 *Danmark kan mere I*, som er det første udspil i den nye reformkurs. I forlængelse af udspillet indgik regeringen og et flertal af Folketingets partier i januar 2022 *Aftale om en ny reformpakke for dansk økonomi*. Aftalen indebærer blandt andet ændringer af dagpengereglerne og modregningsreglerne for arbejdsindkomst i pension, *jf. kapitel 3.3*.

Reformerne i pakken ventes samlet set at styrke den strukturelle beskæftigelse med ca. 12.000 personer i 2025 og 2030 og øge strukturelt BNP med ca. 0,7 pct. i 2030, svarende til ca. 17,5 mia. kr., *jf. tabel 2.1*.

Tabel 2.1
Virkning på strukturel beskæftigelse og BNP af reformpakken Hurtigere i job, et stærkere arbejdsmarked, investeringer i fremtiden og innovative virksomheder

| | 2025 | 2030 |
|---|--|---------------|
| Virkning på strukturel beskæftigelse, fuldtidspersoner | | |
| Hurtigere i job og et stærkere arbejdsmarked ¹⁾ | 11.550 | 11.700 |
| Stærke og innovative virksomheder ^{1),2)} | 400 | 550 |
| Virkning i alt | 11.950 | 12.200 |
| <i>Memo: Forslag om en ny midlertidig supplerende beløbsordning</i> | Positivt bidrag i 2022 og i en efterfølgende årrække | |
| Virkning på BNP | | |
| Virkning på BNP, mia. kr. | 11¼ | 17½ |
| <i>Heraf Automatisk erhvervsrapportering</i> | - ³⁾ | 6 |
| <i>Heraf øvrige tiltag</i> | 11¼ | 11½ |
| Virkning på strukturelt BNP, pct. af strukturelt BNP | | |
| <i>Heraf Automatisk erhvervsrapportering</i> | - ³⁾ | 0,2 |
| <i>Heraf øvrige tiltag</i> | 0,5 | 0,5 |

Anm.: Virkningen på strukturel beskæftigelse er afrundet til nærmeste hele antal 50 fuldtidspersoner. Virkningen i alt stemmer derfor ikke nødvendigvis overens med summen af de enkelte initiativer. I 2030 er der korrigeret for midlertidige effekter i året, som afspejler indekseringen af folkepensionsalderen. I den samlede virkning på strukturelt BNP indgår virkningen af initiativer i *Stærke og innovative virksomheder*, der først kan indregnes konkret i de økonomiske fremskrivninger mv., når den konkrete finansiering fra erhvervsstøttesanering tilvejebringes, og tiltagene dermed kan udmøntes.

- 1) Forhøjelsen af det maksimale beskæftigelsesfradrag er finansieret delvist i *Hurtigere i job og et stærkere arbejdsmarked* (0,5 mia. kr. i 2030) og delvist af saneringen af erhvervsstøtten i *Stærke og innovative virksomheder* (0,7 mia. kr. i 2030). Virkningen på strukturel beskæftigelse er fordelt herefter i tabellen.
- 2) Kan indregnes konkret i de økonomiske fremskrivninger mv., når den konkrete finansiering fra erhvervsstøttesanering tilvejebringes, og tiltagene således kan udmøntes konkret.
- 3) Den strukturelle BNP-effekt af initiativet om automatisk erhvervsrapportering afspejler effekten ved fuld implementering. Da initiativet først forventes fuld implementeret i 2026, opgøres effekten ikke i 2025.

Kilde: Finansministeriets egne beregninger.

Hertil kommer, at regeringen og en række af Folketingets partier har foreslået en ny midlertidig supplerende beløbsordning, der har til formål at imødekomme mangel på arbejdskraft i de kommende år.

Som led i regeringens reformkurs blev der desuden nedsat en kommission for 2. generationsreformer (Reformkommissionen) i efteråret 2020. Reformkommissionen har blandt andet fokus på uddannelse og opkvalificering, voksne på kanten af arbejdsmarkedet og unge med uforløst potentiale. Kommissionen har udgivet sine første anbefalinger – *Nye Reformveje 1* – med fokus på videregående uddannelser, voksen- og efteruddannelse og erhvervsliv i april 2022, og yderligere to rapporter med anbefalinger forventes at følge i efteråret og december 2022.

3. Reforme og investeringer

Danmark har de seneste år gennemført en række reformer og investeringer, der bidrager til Danmarks indsats for vækst og produktivitet, undervisning og uddannelse, beskæftigelses- og socialområdet, sundhed, digitalisering samt klima og miljø.

Der er i dette kapitel gjort rede for en række af disse reformer og investeringer på de enkelte områder. Endvidere belyses arbejdet med fastsættelsen af de nationale 2030-mål på beskæftigelses- og socialområdet, som er meldt ind til Kommissionen.

3.1 Vækst og produktivitet

Der er ført en målrettet finanspolitik, siden coronakrisen ramte i 2020. Finanspolitikken har været ekspansiv i 2020 og 2021, hvilket har mindsket tilbageslaget i dansk økonomi og bidraget til en hurtig fremgang. Den danske krisepolitik har ud over at få Danmark sikkert gennem krisen også haft fokus på investeringer i den langsigtede udvikling.

Der blev i regi af genopretningsplanen igangsat en række initiativer, der understøtter den økonomiske aktivitet på såvel kort som langt sigt samt styrker den grønne omstilling, *jf. boks 3.1*.

Boks 3.1**Initiativer i den danske genopretningsplan med virkning på BNP****Energieffektiviseringer mv.**

Der er afsat 315 mio. kr. til energieffektiviseringer i offentlige bygninger, 565 mio. kr. til tilskud til grønne boligforbedringer, 200 mio. kr. til tilskud til CO₂-reduktioner og forundersøgelse til CCS-lager mv. Der investeres i alt 1.745 mio. kr. i initiativer, som bidrager til at reducere Danmarks drivhusgasudledninger med 0,1 mio. ton i 2030.

Grøn skattereform

Første fase af den grønne skattereform indeholder et investeringsvindue for i alt 3.905 mio. kr., hvor afskrivningsgrundlaget øges med 16 pct. for investeringer i driftsmidler (maskiner, udstyr mv.) i 2020-2022, samt en forhøjelse af beløbsgrænsen for straksafskrivninger til 30.000 kr., *jf. afsnit 3.6*.

Grøn omstilling af vejtransport

Tiltagene skal bidrage til at øge incitamentet til at købe grønne biler, herunder gennem ændrede skatteregler, og støtte grøn transport og infrastruktur.

Digitalisering

Der er igangsat initiativer for i alt 665 mio. kr. i perioden 2021-2025 inden for digitalisering. Heraf udgør Digitaliseringsfonden på 500 mio. kr. i perioden den største andel som skal følge op på Digitaliseringspartnerskabets anbefalinger gennem 10 nye initiativer. Hertil kommer en styrkelse af SMV:Digital på og en bredbåndspulje., *jf. afsnit 3.5*.

Grøn forskning og udvikling

Genopretningsplanen afsætter i alt 1,8 mia. kr. til grøn forskning og udvikling, herunder et fradrag på 130 pct. for F&U-udgifter i 2020-2022 for 1,1 mia. kr. Dette vil give danske virksomheder et større incitament til at investere i forskning i grønne og digitale løsninger.

Kilde: Danmarks genopretningsplan, april 2021.

Effekterne på væksten er især drevet af den grønne skattereform og grøn forskning og udvikling, *jf. tabel 3.1*. Den grønne skattereform indeholder blandt andet et investeringsvindue og straksafskrivninger, som understøtter de private investeringer i 2021 og 2022. Øgede investeringer styrker produktiviteten, og produktiviteten styrkes også gennem en øget forskning- og udviklingsindsats, herunder med muligheden for fradrag for F&U-udgifter i 2022.

Genopretningsplanen indeholder endvidere offentlige investeringer i energieffektiviseringer mv. og grøn transport, som også ventes at styrke den langsigtede produktivitet og strukturelt BNP, *jf. tabel 3.1*.

Ved offentliggørelsen af genopretningsplanen vurderede EU-Kommissionen, ved brug af QUEST-modellen, at det samlede *Next Generation EU* genopretningsinstrument vil øge det danske BNP med mellem 0,4 og 0,6 pct. i 2024.

Tabel 3.1
Makroøkonomiske effekter af initiativer i genopretningsplanen

| Pct. af BNP | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|--|-------------|-------------|-------------|--------------|--------------|
| Kortsigtet effekt på BNP | | | | | |
| 1.1 Myndighedsindsatser på sundhedsområdet | 0,01 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| 1.2 Grøn omstilling af landbrug og miljø | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| 1.3 Energieffektiviseringer mv. | 0,02 | 0,03 | 0,02 | 0,02 | 0,00 |
| 1.4 Grøn skattereform | 0,12 | 0,22 | 0,00 | -0,07 | -0,04 |
| 1.5 Grøn omstilling af vejtransport | 0,02 | 0,02 | 0,02 | 0,01 | 0,00 |
| 1.6 Digitalisering | 0,00 | 0,01 | 0,01 | 0,01 | 0,01 |
| 1.7 Grøn forskning og udvikling | 0,03 | 0,03 | 0,01 | 0,00 | 0,00 |
| I alt | 0,21 | 0,31 | 0,07 | -0,03 | -0,02 |
| Effekt på strukturel produktivitet | 0,06 | 0,10 | 0,12 | 0,13 | 0,14 |

Ud over Genopretningsplanen er der vedtaget en række andre tiltag, der styrker væksten i de kommende år, hvor nogle af de centrale er *Aftale om infrastrukturplan 2035* og reformpakken *Hurtigere i job, et stærkere arbejdsmarked, investeringer i fremtiden og innovative virksomheder*, jf. boks 3.2.

Boks 3.2
Udvalgte større aftaler, der styrker væksten i de kommende år

Aftale om infrastrukturplan 2035 (juni 2021)

Aftalen indebærer, at der samlet investeres og igangsættes nye initiativer på transportområdet for 105,8 mia. kr. i perioden 2022-2035. Sammen med de igangværende investeringer, fornyelse og vedligeholdelse udgør investeringerne på transportområdet i alt ca. 161 mia. kr. frem til 2035.

Reformpakken Hurtigere i job, et stærkere arbejdsmarked, investeringer i fremtiden og innovative virksomheder (januar 2022)

Tiltagene i pakken skønnes samlet set at styrke den strukturelle beskæftigelse med ca. 12.000 personer i 2025 og 2030 og øge strukturelt BNP med ca. 0,7 pct. i 2030, svarende til ca. 17,5 mia. kr. Initiativerne er nærmere beskrevet i afsnit 3.3.

Der er indgået en række klimaaftaler, herunder **Klimaafale for energi og industri** (juni 2020) og **Klimaplan for grøn affaldssektor og cirkulær økonomi** (juni 2020), som bidrager til at udvikle, udbygge og integrere grønne teknologier i energisektoren og industrien, hvilket ud over at reducere drivhusgasudledningen også bidrager til at styrke produktiviteten.

De offentlige investeringer skønnes fortsat at ligge på et højt niveau frem mod 2025, blandt andet som følge af *Aftale om infrastrukturplan 2035* (juni 2021). Med aftalen er der afsat midler til en lang række infrastrukturprojekter i perioden fra 2022 til 2035, som løfter den offentlige investeringsramme. Det højere offentlige kapitalapparat understøtter og øger produktiviteten i den private sektor.

Herudover har regeringen igangsat et større reformarbejde med *Danmark kan mere*, jf. afsnit 3.3. Reformpakken *Hurtigere i job, et stærkere arbejdsmarked, investeringer i fremtiden og innovative virksomheder* (januar 2022) – der udgør den første reformaftale i den nye reformkurs – skønnes samlet set at øge strukturelt BNP med ca. 0,7 pct. i 2030. Det afspejler primært, at reformpakken skønnes at øge strukturel beskæftigelse med ca. 12.000 fuldtidspersoner i 2030. Hertil kommer tiltag, der påvirker strukturelt BNP via ændret produktivitet. Det afspejler blandt andet, at det som led i aftalen er besluttet at gennemføre initiativer, der skal gøre det nemmere at drive virksomhed gennem digitale værktøjer. Tiltaget om automatisk erhvervsrapportering skønnes således at øge strukturelt BNP med ca. 6 mia. kr. i 2030 på baggrund af effektiviseringsgevinster, som øger produktiviteten. Hertil kommer en række øvrige initiativer, f.eks. Danmarks Eksport- og Investeringsfond, som skal understøtte danske virksomheders adgang til finansiering og bl.a. styrke fastholdelsen af vækstvirksomheder i Danmark.

Regeringen har desuden løbende igangsat initiativer på blandt andet uddannelses- og forskningsområdet og inden for digitalisering, som også bidrager til at styrke væksten. Initiativerne er nærmere uddybet i de efterfølgende afsnit.

Modsat er der også gennemført tiltag, som isoleret set reducerer produktiviteten over de kommende år, herunder finansieringselementer i *Aftale om en ny ret til tidlig pension* og initiativer i *Aftale om grøn omstilling af vejtransporten* og *Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug*.

3.2 Undervisning og uddannelse

Dagtilbud, undervisning og uddannelser af høj kvalitet er afgørende for det danske samfund. Det er både afgørende for, at den enkelte kan udleve sine drømme, og at virksomheder kan få den arbejdskraft, som de har brug for. Regeringen har gennemført en række initiativer, som skal styrke kvaliteten af de danske dagtilbud, undervisningstilbud og uddannelser. Disse initiativer beskrives i de følgende afsnit.

I forhold til den danske genopretningsplan er der ikke igangsat konkrete initiativer på undervisnings- og uddannelsesområdet.

Der er gennemført en række større aftaler, der skal være med til at styrke kvaliteten af de danske dagtilbud, undervisningstilbud og uddannelser, jf. boks 3.3.

Boks 3.3**Andre udvalgte større aftaler, der skal styrke kvaliteten af de danske dagtilbud, undervisningstilbud og uddannelser****Tværgående:**

På tværs af uddannelsesområder har regeringen med finansloven for 2020 annulleret omprioriteringsbidraget på uddannelsesområdet fra 2020. Denne prioritering af uddannelsesinstitutionerne satte en stopper for de ellers planlagte besparelser og danner grundlag for at understøtte stabile rammer til at drive gode uddannelser.

Med aftalen *En ny reformpakke for dansk økonomi* fra 2022 er der aftalt et betydeligt økonomisk løft af undervisnings- og uddannelsesområdet. Det er konkret aftalt at etablere tre nye klimaerhvervsskoler, som skal være kraftcentre for uddannelse og kompetenceudvikling til grøn omstilling. Derudover er det aftalt at afsætte finansiering til et løft af de videregående uddannelser, herunder velfærdsuddannelserne. Der er desuden afsat en betydelig økonomisk ramme til fremtidige investeringer i undervisning og uddannelse.

Dagtilbud:

Daginstitutioner af høj kvalitet understøttes blandt andet ved, at der er tilstrækkeligt og kvalificeret pædagogisk personale. Med finanslovsaftalen for 2020 og 2021 er det besluttet at indføre lovbundne minimumsnormeringer i daginstitutioner fra 2024 og frem. Minimumsnormeringer skal sikre, at der maksimalt er tre børn per pædagogisk personale i vuggestuer og seks børn per pædagogisk personale i børnehaver målt som et årligt gennemsnit på kommuneniveau.

I tillæg til investeringerne i minimumsnormeringer i daginstitutioner er det besluttet at videreføre de to puljer til sociale normeringer, nemlig hhv. puljen til flere pædagoger og pædagogiske assistenter til institutioner med mange 0-2-årige sårbare og udsatte børn samt puljen til flere pædagoger til institutioner med mange børn i udsatte positioner. Derudover er der afsat midler til opkvalificering af det pædagogiske personale samt et arbejde med at opbygge og styrke den pædagogiske forskning rettet mod de mindste børn.

Grundskolen:

På trods af det generelt stigende uddannelsesniveau er der for mange børn og unge, der forlader folkeskolen uden tilstrækkelige kundskaber og færdigheder til at kunne fortsætte direkte på en ungdomsuddannelse. Der er derfor investeret markant i folkeskolen. Med finansloven for 2020 blev der afsat midler til at ansætte flere lærere. Med finanslovsaftalen for 2022 er der afsat midler til at styrke læreruddannelsen, sænke klasseløftet for de mindste elever samt give bedre mulighed for sen skolestart.

Erhvervsuddannelser:

Målsætningen med *Aftale om bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser* fra 2014 er, at flere skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse. Der er indgået en række aftaler for at nå dette mål. Med *Aftale om styrket praksisfaglighed i folkeskolen* fra 2018 og *aftalen Fra folkeskole til faglært – Erhvervsuddannelser til fremtiden* fra 2018 blev der sat fokus på praksisfaglighed i folkeskolen og udskolingsforløb rettet mod overgang til erhvervsuddannelserne. Samtidig er der etableret et nationalt program for valg af ungdomsuddannelse, som blandt andet skal bidrage til, at eleverne udfordres i deres valg af ungdomsuddannelse. Endvidere er der investeret i videnscentre, en kvalitetspulje og et taxameterløft på erhvervsuddannelserne.

Boks 3.3 (fortsat)**Andre udvalgte større aftaler, der skal styrke kvaliteten af de danske dagtilbud, undervisningstilbud og uddannelser**

Med henblik på at understøtte etableringen af flere lærepladser til elever på erhvervsuddannelserne har regeringen og arbejdsmarkedets parter indgået en række aftaler. Heriblandt *Trepartsaftale om tilstrækkelig og kvalificeret arbejdskraft i hele Danmark og praktikpladser* (2016), samt tre større trepartsaftaler i 2020, der indeholder en række tiltag for at understøtte, at virksomhederne kunne opretholde nye lærepladser under COVID-19 og sikre flere faglærte - *Trepartsaftale om ekstraordinær hjælp til elever og lærlinge samt virksomheder* (håndtering af ubalance i Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag) (2020), *Trepartsaftale om flere lærepladser og entydigt ansvar* (2020), samt *Trepartsaftale om styrket rekruttering til det offentlige arbejdsmarked* (2020).

De gymnasiale uddannelser:

Der blev prioriteret et generelt taxameterløft til de gymnasiale fuldtidsuddannelser i 2021.

Voksen- og efteruddannelse:

Regeringen og arbejdsmarkedets parter indgik i 2017 *Aftale om styrket og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelse*. Heri indgik en række tiltag til at styrke voksen- og efteruddannelsessystemet, herunder styrkelse af basale færdigheder og understøttelse af arbejdsmarkedsuddannelserne. Aftalen stod oprindeligt til at udløbe ved udgangen af 2021, men blev forlænget t.o.m. 2022 med *Aftale om 1-årig forlængelse af Trepartsaftalen om styrket og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelse*. I 2022 følges der op på initiativerne med nye trepartsforhandlinger. Med *Aftale om styrket opkvalificering* (2020) og *Aftale om ekstraordinært løft af ledige* (2020) blev der desuden afsat 730 mio. kr. til nye opkvalificerings- og uddannelsesinitiativer i 2020 til 2023. Aftalerne, som er et led i genopbygningen af dansk økonomi efter COVID-19, sigter mod at løfte flere fra ufaglært til faglært, styrke lediges basale færdigheder og sikre omstilling og rekruttering til nye jobåbninger.

Derudover der er investeret i et generelt taxameterløft af de almene voksenuddannelser på finansloven for 2022, og der er afsat en pulje til lukningstruede VUC-afdelinger i perioden 2020-2023.

3.3 Beskæftigelses- og socialområdet

Den danske arbejdsmarkedsmodel sikrer en høj grad af tryghed for borgerne og fleksibel arbejdskraft for virksomhederne. Det danske arbejdsmarked er godt rustet til fremtiden, men der er også udfordringer. Den grønne omstilling, den teknologiske udvikling og globaliseringen ændrer virksomhedernes behov og stiller nye krav til arbejdsstyrkens kompetencer. Arbejdsmarkedet er således under hastig forandring, og der er derfor brug for at investere i fremtidens arbejdsmarked.

Blandt andet på den baggrund har regeringen igangsat et ambitiøst reformarbejde med et 10-årigt perspektiv. I januar 2022 indgik regeringen sammen med et flertal af Folketingets partier den første reformpakke i den nye reformkurs, der vil være med til at understøtte et stærkt og robust arbejdsmarked, den danske model, innovative og stærke danske virksomheder og investeringer i fremtidens uddannelse og grøn omstilling. Reformpakkens initiativer på beskæftigelsesområdet samt udvalgte nylige aftaler og reformer på beskæftigelsesområdet uddybes i boks 3.4.

I forhold til den danske genopretningsplan bemærkes det, at der ikke i regi af genopretningsplanen er igangsat konkrete initiativer på beskæftigelsesområdet. Den danske genopretningsplan indeholder

imidlertid blandt andet initiativer, der har til formål at understøtte den økonomiske aktivitet på kort sigt. Det har bidraget til at holde hånden under beskæftigelsen i forbindelse med det økonomiske tilbageslag som følge af COVID-19.

En oversigt over større initiativer og aftaler på beskæftigelsesområdet gennemført i de senere år fremgår af boks 3.4. Herudover er der aktuelt nedsat flere kommissioner, der skal komme med forslag og anbefalinger, der understøtter og styrker arbejdsmarkedet. Det omfatter *Reformkommissionen*, der blandt andet har fokus på uddannelse og opkvalificering, voksne på kanten af arbejdsmarkedet og unge med uforløst potentiale. Hertil kommer *Kommission om tilbagetrækning og nedslidning*, der skal efterse pensionssystemet på en række centrale områder, herunder blandt andet spørgsmålet om regulering af folkepensionsalderen i forhold til udviklinger i levetid og sunde leveår.

Boks 3.4

Større initiativer og aftaler på beskæftigelsesområdet gennemført i 2020-2022

Reformpakken *Hurtigere i job, et stærkere arbejdsmarked, investeringer i fremtiden og innovative virksomheder* (januar 2022)

Reformpakken indeholder en række initiativer, der er med til at understøtte et stærkt og robust arbejdsmarked.

Blandt andet skal dimittender hurtigere i arbejde efter endt uddannelse. Derfor nedsættes dimittendsatsen for ikke-forsørgere under 30 år efter de første tre måneders forbrug af dagpengeperioden, og dagpengeperioden for dimittender reduceres fra to år til ét år. Dette vurderes at skabe et stærkere bindeled mellem uddannelse og beskæftigelse og vil derfor nedsætte en høj eksisterende dimittendledighed i Danmark. Endvidere indebærer aftalen, at det månedlige fribeløb, der kan tjenes ved siden af SU, øges med 4.000 kr. om måneden. Dette skaber en tættere tilknytning til arbejdsmarkedet under studierne.

Samtidig styrker aftalen dagpengesystemet ved at øge indkomstsikkerheden for dem, som kun er kortvarigt ledige og som har været på arbejdsmarkedet i flere år. For at kvalificere sig til tillægget skal man have være tilmeldt en a-kasse i de sidste fire år og haft to års beskæftigelse de seneste tre år. Dem, som lever op til kravene, kan få et tillæg til deres dagpenge i de første tre måneder af dagpengeperioden.

Desuden indebærer aftalen, at modregningen af egen og partners arbejdsindkomst i sociale pensioner afskaffes. Ændringen vil gøre det mere attraktivt for seniorer at bidrage aktivt på arbejdsmarkedet.

Herudover indeholder aftalen blandt andet en række initiativer, der har til formål at styrke det organiserede arbejdsmarked, jf. *Aftale om en ny reformpakke for dansk økonomi (januar 2022) offentliggjort på www.fm.dk*.

Trepartsaftale om mangel på arbejdskraft (oktober 2021)

Som følge af en lav ledighed samt stigende rekrutteringsudfordringer blandt danske virksomheder indgik regeringen sammen med arbejdsmarkedets parter og KL en trepartsaftale i oktober 2021. Aftalen skal afhjælpe manglen på arbejdskraft og få flere ind på arbejdsmarkedet på kort sigt. Der sættes ind på særligt fire områder: Styrket matching mellem ledige og virksomheder, skærpelse af reglerne om rådighed, styrket indsats for at få ledige seniorer i job samt hjælp til virksomheder til at rekruttere udenlandsk arbejdskraft.

Boks 3.4 (fortsat)**Større initiativer og aftaler på beskæftigelsesområdet gennemført i 2020-2022****Øremærket orlov (oktober 2021)**

I forlængelse af vedtagelsen af EU's orlovsdirektiv har regeringen og Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten og Alternativet indgået en aftale om øremærket orlov. Med aftalen øremærkes 11 ud af de i alt 24 orlovsuger med barselsdagpenge for hver forælder, der er lønmodtager. Aftalen styrker ligestillingen mellem mænd og kvinder på arbejdsmarkedet og i familien ved at tilskynde en større lighedeling af orloven mellem forældrene som følge af, at hver forælder får tildelt øremærket orlov. De nye regler træder i kraft den 2. august 2022.

Første delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen (juni 2021)

Som led i *Aftale om ny ret til tidlig pension* er det aftalt, at en nytænkning af beskæftigelsesindsatsen skal tilvejebringe et finansieringsbidrag på 300 mio. kr. i 2022. Hensigten med nytænkningen af beskæftigelsesindsatsen er, at jobcentrene i fremtiden kan bruge deres ressourcer på den mest omkostningseffektive måde.

Med aftalen lempes proceskravene i indsatsen for uddannelseshjælpsmodtagere, så der kommer mere fleksible rammer for at tilrettelægge den rette indsats, hvilket skal understøtte, at de unge får bedre rettigheder og tilbud i deres overgang til uddannelse.

Desuden bygges der med aftalen videre på positive erfaringer med digitale samtaler i jobcentre og a-kasser under COVID-19. Derfor får ledige med aftalen mulighed for at afholde samtaler telefonisk eller over video efter seks måneders ledighed.

Ny ret til tidlig pension (oktober 2020)

Regeringen, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten indgik den 10. oktober 2020 en aftale om ret til tidlig pension. Med aftalen får borgere med lange og ofte hårde fysiske arbejdsliv ret til at trække sig tidligere tilbage. Retten til tidlig pension er baseret på objektive kriterier og tager udgangspunkt i antallet af år på arbejdsmarkedet. Ordningen skal gavne borgere med de mindste indkomster og små pensionsopsparinger. Det gælder særligt faglærte og ufaglærte. Tidlig pension bliver for første gang udbetalt til borgere i 2022. Ca. 3.700 personer har valgt at starte deres mulighed for ydelsesudbetaling pr. 1. januar 2022 og er nu gået på tidlig pension.

Initiativer på beskæftigelsesområdet som følge af COVID-19

Regeringen og en bred aftalekreds har indgået adskillige aftaler i en aktiv indsats for at understøtte den danske beskæftigelse under COVID-19. Hensigten med initiativerne har både været at holde hånden under danske arbejdspladser og samtidigt styrke det sociale sikkerhedsnet for udsatte personer, som står uden for arbejdsmarkedet.

På det sociale område har borgerne i Danmark adgang til en række sociale indsatser, som understøtter udsatte borgere og borgere med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne med henblik på at sikre den nødvendige hjælp, bidrage til progression og bane vejen for, at de kan mestre eget liv.

I 2021 indgik regeringen flere aftaler med Folketingets partier, som skal bidrage til bedre social inklusion. Med aftalen *Børnene Først* (maj 2021) igangsættes en række initiativer, som skal bidrage til, at flere af de mest udsatte børn og unge hjælpes tidligere og bedre end i dag. Og med aftalen om *Etablering af Fonden for Blandede Byer – flere billige boliger og en vej ud af hjemløshed* (november 2021) omlægges indsatsen på hjemløseområdet, så det bedre betaler sig at investere i de rigtige løsninger for det enkelte menneske i hjemløshed. Samtidigt anvendes der over 1 mia. kr. på at tilvejebringe billige boliger til målgruppen. Målet er at reducere antallet af hjemløse markant og gøre op med langvarig hjemløshed.

3.3.1. Den sociale søjle og de nationale 2030-mål på social- og beskæftigelsesområdet

Regeringen har i det forgange år arbejdet med at fastsætte tre nationale mål inden for beskæftigelse, livslang læring og social inklusion. Baggrunden er tre europæiske 2030-mål, som i 2021 blev præsenteret som en del af Kommissionens handlingsplan for den sociale søjle.

Den sociale søjle

Den Europæiske Søjle af Sociale Rettigheder (den sociale søjle) er en interinstitutionel erklæring, der blev underskrevet af Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen på det sociale topmøde i Göteborg den 17. november 2017. Søjlen består af 20 principper inden for kapitlerne I) Lige muligheder og adgang til arbejdsmarkedet, II) retfærdige og rimelige arbejdsvilkår og III) social beskyttelse og inklusion. Søjlen er ikke juridisk bindende og tilfører ikke EU nye kompetencer.

Europæiske og nationale 2030-mål

Den 4. marts 2021 præsenterede Kommissionen en meddelelse om en *Handlingsplan for Den Europæiske Søjle af Sociale Rettigheder*, der indeholder Kommissionens nuværende og kommende initiativer på den sociale dagsorden. Handlingsplanen præsenterede også tre politiske 2030-mål for EU på beskæftigelses- og socialområdet.

EU's stats- og regeringschefer bød de tre europæiske 2030-mål velkommen på det sociale topmøde i Porto den 7.-8. maj 2021. Målene blev også budt velkommen på et formelt møde i Det Europæiske Råd den 24.-25. juni.

EU's 2030-mål er:

- Mindst 78 pct. af befolkningen i alderen 20-64 år skal være i beskæftigelse i 2030 (EU-niveau i 2019: 73,1 pct.).
- Mindst 60 pct. af befolkningen i alderen 25-64 år skal deltage i en læringsaktivitet hvert år i 2030 (EU-niveau i 2016: 37,4 pct.).
- Antallet af personer i "risiko for fattigdom eller social eksklusion" bør reduceres med mindst 15 millioner inden 2030 (EU-niveau i 2019: 91 millioner).

EU's beskæftigelseskommissær Nicolas Schmit har efterfølgende opfordret EU's medlemsstater til at sætte nationale mål, der skal bidrage til at nå de europæiske 2030-mål.

På den baggrund har regeringen fastsat tre nationale 2030-mål:

- **Beskæftigelsesmålet:** 80 pct. af befolkningen i alderen 20-64 år skal være i beskæftigelse i 2030 (strukturelt niveau).
- **Læringsaktivitetsmålet:** 60 pct. af befolkningen i alderen 25-64 år skal deltage i en læringsaktivitet hvert år i 2030. Der tages forbehold for, at målet kan revurderes, når der foreligger nye tal for Danmarks nuværende niveau i 2022.
- **Målet for social inklusion:** Antallet af personer i husstande med lav beskæftigelsesgrad (LWI) skal reduceres med 30.000 i forhold til 2019-niveauet inden 2030.

De nationale 2030-mål har været i skriftlig høring i både *Kontaktudvalget for retfærdig og bæredygtig vækst i EU* og *EU-specialudvalget for arbejdsmarked og sociale forhold*.

Danmarks udgangspunkt

Danmarks nuværende niveau målt på indikatorerne for de tre nationale mål er opgjort nedenfor, jf. *tabel 3.2*.

Danmarks beskæftigelsesfrekvens for de 20-64 årige lå strukturelt på 78 pct. i 2020, hvilket er 2 pct.-point lavere end beskæftigelsesmålet for 2030.

Tabel 3.2
Oversigt over det nuværende niveau og de nationale 2030-mål

| | Nuværende niveau | Nationale 2030-mål |
|---|------------------------------|-----------------------|
| Beskæftigelsesmålet (pct.) | 78,0 ¹⁾ (2020) | 80 ¹⁾ |
| Læringsaktivitetsmålet (pct.) | 50,4 (2016) | 60 |
| Mål for social inklusion (antal personer) | 414.000 ²⁾ (2019) | 384.000 ²⁾ |

1) Det nationale beskæftigelsesmål opgøres strukturelt.

2) Personer i husstande med lav beskæftigelsesgrad (LWI), der er én af de tre underindikatorer i AROPE.

Kilde: Eurostat og Finansministeriets beregninger.

Der er betydelig usikkerhed om Danmarks udgangspunkt for læringsaktivitetsmålet. I 2016, hvor det seneste tal er fra, deltog 50,4 pct. af befolkningen i alderen 25-64 år i en læringsaktivitet. Metoden bag tallet i 2016 er dog ikke den samme, som den måde læringsaktivitetsmålet bliver målt på frem mod 2030. Derfor kendes udgangspunktet først, når der kommer nye tal i 2022.

Målet for social inklusion er fastsat ud fra en underindikator til EU's indikator for "i risiko for fattigdom eller social eksklusion" (ARPE). Underindikatoren måler "personer i husstande med lav beskæftigelsesgrad", og i 2019 var der 414.000 personer i den gruppe.

Regeringen forventer fremover at følge udviklingen og afrapportere på målene som en del af det nationale reformprogram.

3.4 Sundhed

Danmark har gennem pandemien haft fokus på at sikre de nødvendige ressourcer og investeringer på sundhedsområdet.

Indsatsen med en betydelig test- og smitteopsporingsindsats, vaccinationsudrulning, udbygning og udvikling af digitale løsninger samt samtidig sikring af kapacitet og medicin til behandling, har haft

væsentlig betydning for den samlede danske håndtering af pandemien og de afledte sundhedsmæssige og samfundsøkonomiske konsekvenser.

Pandemien har samtidig bidraget til at understrege behovet for at sikre et holdbart og robust sundhedsvæsen også på sigt, så der er kapacitet og fleksibilitet til at håndtere fremtidige pandemier, og så sundhedsvæsenet generelt er rustet til en udvikling de kommende år med flere ældre og kronisk syge.

Der er i regi af genopretningsplanen igangsat en række initiativer, som blandt andet sikrer finansiering til konkrete tiltag og derved skal styrke beredskabet og robustheden af sundhedsvæsenet, *jf. boks 3.5*.

Boks 3.5

Sundhedsrelaterede initiativer i den danske genopretningsplan for i alt 244 mio. kr.

- 102 mio. kr. til klinisk studie af COVID-vacciners effekt: Forskningsprojektet er igangsat og inkluderer 6950 deltagere, og undersøger løbende vaccineres effekt og evt. bivirkninger.
- Der er afsat 52 mio. kr. til lægemiddellagre: Der er opbygget et overlager af kritiske lægemidler for sekundærsektoren, der har bidraget til at forhindre eller reducere mulige mangelsituationer på kritiske lægemidler.
- Styrket lægemiddelberedskab for 76 mio. kr.: Der er opbygget en generel styrkelse af lægemiddelberedskabet blandt andet ved styrket system til indsigt i apotekeres og grossisters lagerbeholdning, udarbejdelse af liste over kritiske lægemidler i situationer, hvor lægemiddelberedskabet er aktiveret og styrket bivirkningsovervågning blandt andet ved at udvikle et IT-system, som almen praksis kan anvende til indberetning af bivirkninger.
- Styrket digitalisering i sundhedssektoren for 14 mio. kr.: Der er igangsat initiativer vedr. telemedicinsk behandlingstilbud til patienter med COVID-19 udløst helbredsangst. Kontakt Læge-app'en er blevet udbredt til flere platforme og er stabil i drift. Der er udviklet spørgeskemaer til indsamling af PRO-data i Min Læge-app'en for pneumokok vaccination og graviditetsområdet.

Ud over genopretningsplanen er der gennemført en række tiltag blandt andet med fokus på en styrket robusthed af sundhedsvæsenet, *jf. boks 3.6*.

Boks 3.6**Udspil til sundhedsreform**

Regeringen har i marts 2022 fremlagt et samlet udspil til en sundhedsreform, som bl.a. indeholder:

- Ny retning for forebyggelse: Omfatter bl.a. forslag om en alkoholhandleplan, som indbefatter at sætte aldersgrænsen for salg af al alkohol op til 18 år. Derudover er der forslag om en nikotinfri generation 2010+, som betyder, at ingen født i eller efter 2010 skal starte med at ryge eller bruge andre nikotinprodukter. Endeligt foreslås en række initiativer, som skal styrke børn og unges trivsel gennem bevægelse og sunde fællesskaber.
- Styrket kvalitet i det nære sundhedsvæsen: Det omfatter blandt andet et forslag til investering på 4 mia. kr. i anlæg til etablering af nærhospitaler, som skal bringe sundhedsvæsenet tættere på borgerne og tilbyde sammenhængende behandlingstilbud. Derudover etableres nye sundhedsklynger omkring hvert af de 21 akuthospitaler, hvor der vil være politisk dialog og et fagligt og strategisk samarbejde mellem akutsygehuset, kommuner og almen praksis som ligger omkring sygehuset. Som første led i en national kvalitetsplan skal indsatsen til mennesker med kronisk sygdom i kommunerne desuden løftes. Dertil styrkes de kommunale akuttilbud bl.a. med bedre adgang til specialistrådgivning fra sygehusene. I udspillet til sundhedsreformen er der desuden fokus på at styrke lægedækningen i lægedækningstruede områder.
- Styrkede investeringer i indsamlingen og anvendelsen af data til at understøtte kvaliteten i det nære sundhedsvæsen, og der investeres i udbredelsen af digitale løsninger.
- Kommission om robusthed i sundhedsvæsenet: Kommissionen skal komme med anbefalinger til løsninger, som kan håndtere de grundlæggende udfordringer i sundhedsvæsenet ift. personalekapacitet. Anbefalingerne skal sikre personale nok og tid til patienterne. Kommissionen skal bl.a. se på, hvordan der kan skabes mere fleksibilitet og tværfaglighed i opgaveløsningen, bedre fastholdelse i udfordrende opgaver som akutarbejde, vagtarbejde mv., fastholdelse i fuldtidsarbejde og i længere arbejdsliv samt nedbringelse af bureaukrati.
- Dækning af demografisk afledte merudgifter: Regeringen har forpligtet sig til at dække kommuner og regioners udgifter forbundet med, at der blandt andet kommer flere ældre, og siden 2020 er der derfor årligt tilført økonomiske løft til sundhedsområdet, der modsvarer hvad den demografiske udvikling tilsiger for at fastholde kvalitet og service.

Reformudspillet skal ses i sammenhæng med den demografiske udvikling i Danmark, der indebærer flere ældre borgere. Udviklingen betyder flere ældre og flere, der har behov for behandling og pleje. Kroniske sygdomme er særligt udbredt blandt ældre, og mange borgere vil derfor leve længere med sygdomme som kræver behandling og pleje. Samtidig bliver der færre i den arbejdsdygtige alder, som kan bidrage med den nødvendige arbejdskraft. Derfor er der behov for en indsats, så sundhedsvæsenet er robust også i fremtiden.

Regeringen vil invitere til politiske forhandlinger med sigte på en bred aftale om sundhedsreformen i 2022.

3.5 Digitalisering

Danmark har længe været førende inden for digitalisering. Digitalisering er til gavn for borgerne og en drivkraft for samfundets økonomiske vækst, hvilket coronakrisen også viste. Hvis denne position skal fastholdes og det digitale samfund på tværs af den offentlige og private sektor skal videreudvikles til gavn for borgere og virksomheder, kræver det, at der fortsat arbejdes målrettet med den digitale udvikling.

Der blev i regi af genopretningsplanen derfor igangsat en række digitale initiativer, herunder en Digitaliseringsfond, der skal understøtte den offentlige og erhvervsrettede digitale udvikling, *jf. boks 3.7*.

Boks 3.7

Digitale initiativer i den danske genopretningsplan

Digitaliseringsfond på 500 mio. kr. i perioden 2022-2025

Med digitaliseringsfonden blev der afsat 125 mio. kr. årligt i perioden fra 2022 til 2025 til at understøtte digitaliseringen af Danmark i en såkaldt Digitaliseringsfond, som har til formål at følge op på Digitaliseringspartnerskabets anbefalinger. Digitaliseringsfonden, der blev udmøntet på finansloven for 2022, indeholder initiativer med fokus på at understøtte et grønnere og mere digitalt erhvervsliv, øget brug af offentlige data, grønne løsninger og ny teknologi i den offentlige sektor samt et juridisk og etisk fundament i en digital virkelighed. Initiativerne under digitaliseringsfonden omfatter i alt 10 initiativer og dækker både digitalisering i det offentlige, digitalisering i virksomheder, grønne digitale initiativer og initiativer med fokus på dataetik og lovgivning.

Styrkelse af SMV:Digital

SMV'er investerer ikke i samme grad som større virksomheder i digitalisering, hvilket risikerer at stille dem dårligere i konkurrencen med fx større virksomheder. Med SMV:Digital ydes der hjælp til digital omstilling af virksomheder, blandt andet ved tilskud til indkøb af privat rådgivning, kompetenceforløb, sparring og netværk samt vejledning om regulering og konkurrencevilkår og vil herigennem bidrage til at digitalisering, automatisering og e-handel i SMV'erne i Danmark. Med finansloven for 2022 blev der afsat knap 120 mio. til SMV:Digital i perioden 2022-2025. Endvidere er der tidligere blevet afsat knap 65 mio. kr. til SMV:Digital i 2021 i regi af genopretningsplanen, som blev udmøntet på finansloven for 2021 og sommer- og erhvervspakke af juni 2021. I alt ventes 550 SMV'er at få del i de 65 mio. kr.

Videreførelse af bredbåndspulje

Bredbåndspuljen sikrer, at flere husstande og virksomheder får adgang til bredbånd med høj hastighed (100/30 Mbit/s). I dag har omkring fire pct. af alle adresser, svarende til 97.000 husstande og virksomheder, ikke adgang hertil. Der blev med genopretningsplanen afsat 100 mio. kr. til at videreføre puljen i 2021. Det har betydet, at ca. 3.500 husstande og virksomheder sikres adgang til højhastighedsbredbånd i områder, hvor markedet ikke leverer af sig selv.

Digitalisering er en central del af regeringens dagsorden, der skal styrke dansk økonomi, vækst og beskæftigelse. Derfor har regeringen blandt andet i 2021 etableret et Digitaliseringspartnerskab bestående af 28 digitale eksperter, virksomhedsledere, faglige organisationer, KL og Danske Regioner, der skal rådgive den danske regering om de kommende års digitale udvikling for Danmark.

Med afsæt i blandt andet digitaliseringspartnerskabets anbefalinger lancerer regeringen en samlet digitaliseringsstrategi for Danmark i 2022. Digitaliseringsstrategien vil indeholde initiativer med fokus

på dataetik, datasikkerhed, digitale kompetencer, tillid og transparens. Strategien vil samtidig sikre et tæt fællesoffentligt samarbejde på tværs af stat, kommuner og regioner.

Foruden genopretningsplanen er der gennemført yderligere tiltag for at styrke den digitale dagsorden, *jf. boks 3.8*.

Boks 3.8

Digitale initiativer ud over den danske genopretningsplan

Etablering af et Digitaliseringspartnerskab

Regeringen nedsatte primo 2021 et Digitaliseringspartnerskab bestående af eksperter, virksomhedsledere, faglige organisationer, KL og Danske Regioner. I efteråret 2021 leverede partnerskabet 28 konkrete anbefalinger til regeringen, der kan bidrage til at fastholde Danmark som et digitalt foregangsland.

Ny kommende digitaliseringsstrategi for hele Danmark

Som opfølgning på Digitaliseringspartnerskabets anbefalinger og som en del af regeringens samlede reformspor, lancerer regeringen en samlet digitaliseringsstrategi for Danmark i 2022. Strategien vil adskille sig fra tidligere danske digitaliseringsstrategier, idet den både vil rumme digitale indsatser målrettet den offentlige sektor og erhvervslivet.

Ny kommende fællesoffentlig digitaliseringsstrategi

Som en del af regeringens samlede digitaliseringsstrategi skal også de kommende års fællesoffentlige digitale prioriteringer aftales. Dette skal sikre, at der bygges videre på det stærke digitale fundament, der er skabt gennem de sidste 20 års fællesoffentligt digitalt samarbejde.

Ny cyber- og informationssikkerhedsstrategi

Regeringen har ultimo 2021 lanceret en national strategi for cyber- og informationssikkerhed, der skal fortsætte arbejdet med at sikre et højt cyber- og informationssikkerhedsniveau i Danmark.

3.6 Klima og miljø

Den danske regering afsøger løbende mulighederne for at reformere samfundet i en mere bæredygtig retning til gavn for både klima og miljø.

Regeringen har sat en bindende målsætning om at reducere de samlede danske CO₂-udledninger med 70 pct. frem mod 2030 sammenlignet med udledningerne i 1990. Samtidig er der aftalt et bindende reduktionsmål for land- og skovbrugssektoren, som står for en betydelig del af de samlede danske udledninger. Nedenfor beskrives regeringens centrale initiativer på klima- og miljøområdet.

Siden regeringen er tiltrådt, er der sammen med Folketinget og erhvervslivet truffet beslutninger, der vil bidrage til at reducere drivhusgasudledningerne med 9,6 mio. ton i 2030 og bringe Danmark på vej til at nå målet om 70 pct.-målsætningen, *jf. boks 3.9*.

Boks 3.9**Udvalgte grønne aftaler der bidrager til at reducere drivhusgasudledningen****Klimaaftale for energi og industri mv. (2020)**

Med aftalen står Danmark foran en ambitiøs udbygning af grøn energi og en markant satsning på fremtidens grønne teknologier, såsom CO₂-fangst og Power-to-X. Hertil skal danskernes varme være grøn. Det betyder, at det sorte valg skal være dyrere og det grønne billigere. Olie- og gasfyr skal udfases og udskiftes med grønne alternativer. Aftalen bidrager samlet set med reduktioner på 2,7 mio. t. i 2030.

Aftale om grøn omstilling af vejtransporten

Der er aftalt et løft af antallet af nul- og lavemissionsbiler til 775.000 i 2030 og ambition om 1 mio. grønne biler i 2030. Hertil kommer, at der arbejdes for et stop af salg af nye fossile biler i 2030, samt et nyt CO₂-fortrængingskrav for VE-brændstoffer.

Aftale om finansloven for 2021

Der er afsat i alt 0,9 mia. kr. i perioden 2021-2024 til mere natur og øget biodiversitet.

Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug

Der er aftalt et bindende reduktionsmål for land- og skovbrugssektorens drivhusgasudledning på 55-65 pct. i 2030 ift. 1990-udledningen. Aftalen leverer en reduktion i udledningen af drivhusgasser på 1,9 mio. t. CO₂e i 2030 og lægger sporene til betydelige yderligere reduktioner med investeringer i forskning og udvikling af nye teknologier med henblik på indfrielse af reduktionsmålet.

Aftale om stimuli og grøn genopretning

Der er afsat knap 3 mia. kr. til opfølgning på klimapartnerskabernes prioriterede anbefalinger (blandt andet tilskud til udfasning af olie- og gasfyr, grønne boligforbedringer mv.) og 2 mia. kr. til omstillingsindsatser.

Aftale om grøn skattereform

Der er taget de første skridt i retningen af en højere og mere ensartet afgift på CO₂e-udledninger. Der nedsættes desuden en ekspertgruppe, der blandt andet skal udarbejde forslag til udformning af en ensartet CO₂e-regulering i skattereformens anden fase. Der er blevet oprettet et investeringsvindue til og med 2022, samt yderligere 700 mio. kr. i direkte tilskud, Lempelsen af FoU-fradraget på 130 pct. er desuden blevet forlænget til også at omfatte 2022.

Aftale om Køreplan for fangst, transport og lagring af CO₂

Aftalen sætter retningen for CCS i Danmark med over 20 mia. kr. i afsatte midler og forventede reduktioner på 1,4 mio. t. i 2030.

Flere af disse klima- og miljømæssige initiativer er blandt andet finansieret via den danske genopretningsplan, *jf. boks 3.10*.

Boks 3.10**Klima- og miljørelaterede initiativer i den danske genopretningsplan****Grøn skattereform**

På skatteområdet er der senest i december 2020 indgået en bred politisk aftale om en grøn skattereform i flere faser, som baner vej for grøn omstilling af erhvervslivet:

- **Første fase (2020-2022)** omfatter de første skridt i retningen af en højere og mere ensartet afgift på CO₂-udledninger med udgangspunkt i det eksisterende energiafgiftssystem. Regeringens og aftalepartierne er enige om at hæve afgifterne på virksomhedernes forbrug af fossile brændstoffer med 6 kr. pr. GJ frem mod 2025. Dernæst skal en mere ensartet CO₂-afgift sikres via udvidelser af afgiftsgrundlaget til områder, der er relativt veldefinerede. Samtidigt arbejdes der mod at omlægge energiafgifterne til en mere direkte og ens afgift på CO₂-udledning.
- **Anden fase (2023)** vil omfatte en ensartet CO₂-afgift eller regulering af områder, der i dag ikke er afgiftsomettet.

Grøn omstilling af landbruget

Genopretningsplanen indeholder en række initiativer inden for landsbrugs- og miljøområdet, hvor der i alt investeres over 1,3 mia. kr. fra genopretningsplanen. Samlet estimeres initiativerne at nedbringe udledningerne med 0,1 Mt CO₂. Her udgør tiltaget om at udtage kulstofrig landbrugsjord fra landbruget den største andel på 660 mio. Et andet klimainitiativ er brun bioraffinering som f.eks. pyrolyse og produktion af biokul, der har et væsentligt teknisk reduktionspotential. Støtte til udvikling og demonstration af teknologierne er finansieret med 200 mio. kr. fra genopretningsmidler, besluttet med finansloven for 2021, og med *Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug* er der yderligere afsat 196 mio. kr. til at udvikle teknologien.

Energieffektiviseringer mv.

Der er blandt andet afsat 315 mio. kr. til energieffektiviseringer i offentlige bygninger, 565 mio. kr. til tilskud til grønne boligforbedringer, 200 mio. kr. til tilskud til CO₂-reduktioner og forundersøgelse til CCS-lager. Der investeres i alt 1.745 mio. kr. i initiativerne, som bidrager til at reducere Danmarks drivhusgasudledninger med 0,1 mio. ton i 2030.

Ud over den grønne skattereform og landbrugs- og miljøinitiativer, som var inkluderet i genopretningsplanen, har regeringen gennemført yderligere tiltag for at styrke den grønne omstilling initiativerne op-listet *jf. boks 3.11*.

Boks 3.11**Klima- og miljørelaterede initiativer ud over den danske genopretningsplan****Havvind, drikkevand, stenrev, en skovplan, og øget klimabistand**

Regeringen og et flertal i Folketinget har besluttet at afsætte 2,5 mia. kr. til negative udledninger og vindenergi. Konkret er der med finansloven for 2022 truffet beslutning om at udbyde placering af yderligere 2 GW havvind samt at drive negative udledninger (gennem f.eks. BECCS biokul og pyrolyse) for -0,5 mio. t. årligt fra 2025 og -0,3 mio. t. fra 2024. Dertil kommer at der blev afsat 0,3 mia. kr. til bedre drikkevand, stenrev, en skovplan og øget klimabistand.

Udtagning af lavbundsjorder og investering i klimateknologier

Der er indgået flere politiske aftaler, der understøtter reduktioner i drivhusgasudledningen fra landbrugssektoren gennem udtagning af lavbundsjorde. Reduktionerne i drivhusgas- og kvælstofudledningen opnås ved, at kulstofrige landbrugsjorder tages ud af drift gennem kompensation til jordejeren. Der er med finansloven for 2020, finansloven for 2021 og *Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug* afsat i alt ca. 5,4 mia. kr. til udtagning af kulstofrige landbrugsjorder. Indsatsen bidrager endvidere til at nedbringe udledningen af kvælstof til vandmiljøet.

Udtagning af lavbundsjorder skal ses i sammenhæng med *Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug* med en samlet økonomi på i alt ca. 58 mia. kr., hvoraf en væsentlig del af landbrugsstøtten omlægges til at understøtte klima- og miljømæssige initiativer.

Generationsforureninger

Generationsforureninger er en betegnelse for større jordforureninger, som skønsmæssigt vil koste mindst 50 mio. kr. at oprense.

Der er med finansloven for 2021 prioriteret i alt 630 mio. kr. til oprensning af 10 generationsforureninger, hvoraf 280 mio. kr. er finansieret fra den danske genopretningsplan. Oprensningen af generationsforureninger fjerner de miljømæssige risici forbundet med forureningerne til gavn for rekreative udfoldelsesmuligheder, miljø og natur.

Økologi

På økologiområdet er der indgået *Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug*, udmøntet midler fra EU's genopretningsfacilitet samt udmøntet midler i landdistriktsprogrammet for 2021. Således er der prioriteret 4,2 mia. kr. til området i 2021-2030. Her er indregnet økologisk arealtilskud fra 2021-2030, økologisk investeringsstøtte i 2021 og frem samt midler fra genopretningsfonden.

Midlerne understøtter økologisk produktion i landbruget ved at give økonomisk støtte i tillæg til landbrugsstøtten for at producere økologisk og til at fremme økologi gennem Fonden for Økologisk Landbrug og et økologisk innovationscenter.

4. Danmarks arbejde med Verdensmålene

4.1 De 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling

Verdensmålene skal skabe en fælles vision og retning i arbejdet for en mere lige, retfærdig og bæredygtig verden. Den vision deler Danmark, og regeringen ønsker derfor at levere en ambitiøs indsats.

Det danske samfund har taget Verdensmålene til sig. Den brede forankring nytter, når det kommer til at løse de udfordringer, som Verdensmålene repræsenterer. Og det er afgørende, at vi bliver ved med at stå sammen om at finde de gode løsninger.

Regeringen præsenterede i juni 2021 sin nationale handlingsplan for FN's Verdensmål. Med handlingsplanen satte regeringen rammerne for arbejdet med Verdensmålene i Danmark. Den bæredygtige dagsorden er kompleks og sætter store krav til os alle. Krav om ikke at sætte fremtidige generations muligheder for at opfylde deres behov i fare. For der skal være bæredygtige og ansvarlige løsninger – ikke kun i dag, men også for fremtiden.

4.2 Danmarks arbejde med og indfrielse af Verdensmålene

På globalt plan rangerer Danmark blandt de lande, der klarer sig bedst i forhold til at realisere Verdensmålene. Og falder blikket f.eks på opgørelserne i *Sustainable development in the European Union — Monitoring report on progress towards the SDGs in an EU context — 2021 edition*, fremgår det, at Danmark klarer sig bedre end EU-gennemsnittet inden for en stor del af Verdensmålene. Men selvom Danmark ligger godt placeret i forhold til andre lande, betyder det ikke, at vi er i mål.

Regeringen foretog i handlingsplanen for FN's Verdensmål en vurdering af status for at realisere og implementere de 17 Verdensmål i Danmark. Resultatet af vurderingen viste blandt andet, at Danmark særligt står stærkt i forhold til sundhed og trivsel (Verdensmål 3), kvalitetsuddannelse (Verdensmål 4), bæredygtig energi (Verdensmål 7), fred, retfærdighed og stærke institutioner (Verdensmål 16). Danmarks primære udfordringer, og der hvor Danmark har længst til mål, relaterer sig derimod til ansvarlig forbrug og produktion (Verdensmål 12), klimaindsats (Verdensmål 13), livet i havet (Verdensmål 14) og livet på land (Verdensmål 15).

I det følgende fremhæves en række relevante aftaler, udspil samt eksisterende politikker, lovgivning og indsatser ud fra de Verdensmål, hvor Danmark har primære udfordringer, og hvor regeringen har vurderet, at Danmark er længst fra mål, *jf. boks 4.1-4.4*.

Boks 4.1**Verdensmål 12 – ansvarlig forbrug og produktion****Genanvendelse**

For at øge genanvendelsen og mindske forbrændingen af affald samt nedbringe CO₂e-udledningerne fra affaldssektoren, indgik regeringen i juni 2020 aftalen om en klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi. Aftalen indeholder blandt andet tiltag om øget og mere strømlinet affaldssortering, krav til mindre tab i genanvendelsen af plastikaffald og beslutning om implementering af EU-direktivet om udvidet producentansvar til emballage. Affaldstilsynet forbedres og risikobaseres, så forbrænding af genanvendeligt affald undgås. Vilkårene ændres i genanvendelsessektoren, så der fremadrettet investeres i genanvendelsesanlæg frem for forbrænding. Derudover nedbringes kapaciteten på danske forbrændingsanlæg, så Danmark i mindre grad importerer plastikholdigt affald til forbrænding (delmål 12.1, 12.2 og 12.5).

Miljøvenligt design

Regeringen arbejder målrettet for at fremme mere cirkulær økonomi gennem blandt andet ecodesign-direktivet og miljømærkerne Svanen og Blomsten. Miljømærker er med til at udbrede forståelsen af en bæredygtig produktion og forbrug i et livscyklus-perspektiv.

Bæredygtigt byggeri

Regeringen indgik i marts 2021 en politisk aftale om en national strategi for bæredygtigt byggeri, der de kommende år vil bidrage til at sikre et kvalitetsbevidst, økonomisk ansvarligt og mere bæredygtigt byggeri. Med aftalen sættes der blandt andet fokus på at reducere bygningers klimaaftryk i et livscyklusperspektiv, at der opføres holdbare bygninger af høj kvalitet og at understøtte et ressourceeffektivt byggeri.

Bekæmpelse af madspild

Danmark har længe haft fokus på arbejdet med at forebygge og reducere madspild. Der er blandt andet etableret offentlige/private partnerskaber på området og lovændringer med henblik på reduktion af madspild. Der er skabt fokus på både forbrugernes forståelse af datomærkning og på erhvervs muligheder for donation. Danmark har fået en officiel madspilds dag, hvor der gennemføres en digital opmærksomhedskampagne på dagen. Derudover blev Tænketank om Forebyggelse af Madspild og Fødevarer tab nedsat i 2019. Tænketanken driver Danmarks frivillige aftale om reduktion af madspild, hvor den danske fødevarerbranche skriver under på at reducere deres madaffald, inkl. madspild, med 50 pct. inden 2030.

De Officielle Kostråd – Godt for sundhed og klima

I 2021 lanceredes nye officielle kostråd, som skal guide danskerne til en mere sund og klimavenlig kost, baseret på et fagligt grundlag fra DTU (2020) om råd om bæredygtig sund kost. Klimarådet har opgjort, at de forbrugsbaserede udledninger kan reduceres med 2,6-3,9 mio. ton CO₂e om året, hvis alle omlægger deres fødevarerforbrug til at følge de officielle kostråd. Indsatsen er i 2022 udvidet med en omsætning af kostråd til måltider i professionelle køkkener, som indgår i en bredere indsats for at omstille de offentlige køkkener til mere økologiske og grønne måltider.

Grønne offentlige indkøb

Regeringen har i oktober 2020 lanceret en strategi for grønne offentlige indkøb, der blandt andet omfatter krav om indkøb af miljømærkede produkter på udvalgte områder og krav om anvendelse af total omkostninger som økonomisk prisparameter. Herudover udvikles der blandt andet et kompetenceudviklingsforløb, et Charter for godt og grønt indkøb samt fortsat videreudvikling af retningslinjer, krav og værktøjer til grønne offentlige indkøb. Desuden indeholder strategien et initiativ om en fællesstatslig fødevarerpolitik med udgangspunkt i de officielle kostråd – godt for sundhed og klima.

Boks 4.1 (fortsat)**Verdensmål 12 – ansvarlig forbrug og produktion****Danmarks Grønne Fremtidsfond**

I 2020 etablerede regeringen Danmarks Grønne Fremtidsfond med formålet at bidrage til den grønne omstilling i Danmark og i resten af verden, hvoraf Investeringsfonden for Udviklingslande (IFU) blev styrket med 1 mia. kr., der skal anvendes til investeringer i og lån til projekter i udviklingslande, som støtter etableringen af bæredygtig udvikling. Fonden mobiliserer privat, grøn finansiering og supplerer dermed de private aktører og bidrager til at bygge de nødvendige broer mellem grønne projekter og private finansieringskilder (delmål 17.5 og 17.17).

Pilotordning for udviklingsgarantier

Regeringen har med partierne bag aftale om finansloven 2022 besluttet at oprette en ny pilotordning for statslige udviklingsgarantier med henblik på at øge mobiliseringen af privat kapital til udviklingslandene. Investeringsfonden for Udviklingslande (IFU) administrerer den afsatte garantiramme på 2 mia. kr., som kan udmøntes i perioden 2022-2025. Garantierne kan blandt andet bidrage til at understøtte indsatsen målrettet klima, vækst og jobs i fattige og skrøbelige lande mv. og dermed understøtte udmøntningen af Danmarks udviklingspolitiske strategi samt den langsigtede strategi for global klimaindsats, herunder særligt mobilisering af klimafinansiering.

Kilde: Regeringens handlingsplan for FN's Verdensmål (2021).

Boks 4.2**Verdensmål 13 – klimaindsats****Klimaloven og opfølgende klimaaftaler**

Med klimaloven, som blev vedtaget af et bredt flertal i Folketinget d. 18. juni 2020, er rammerne for Danmarks nationale klimaindsats på plads. Klimaloven indeholder bindende mål om 70 pct. reduktion af drivhusgasudledningerne i 2030 ift. 1990 og et langsigtet mål om klimaneutralitet senest i 2050 med Parisaftalens 1,5 graders målsætning for øje. Med vedtagelsen af klimaloven har Danmark således yderligere integreret tiltag mod klimaforandringer i den nationale politik (delmål 13.2). Regeringen har siden klimalovens ikrafttrædelse vedtaget politiske aftaler inden for alle sektorer, der leverer væsentlige skridt frem mod indfrielsen af målene i klimaloven. Samlet set er der siden regeringens tiltrædelse indgået politiske aftaler, der nedbringer mankoen for indfrielse af 70 pct.-målet med ca. 9,6 mio. tons CO₂e i 2030. Dette gælder blandt andet *Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug*, *Aftale om grøn omstilling af vejtransporten* samt *Klimaafale om energi og industri* og *Grøn skattereform – fase 1*.

Oplysning og borgerting

Regeringen har iværksat en række initiativer, der skal sikre bred inddragelse af danske aktører og mere oplysning om modvirkning af klimaændringer, hvilket bidrager til delmål 13.3. Regeringen har blandt andet igangsat Danmarks første borgerting på klimaområdet, videreført Ungeklimarådet, der har til formål at inddrage, informere og engagere den danske ungdom i klimaforandringerne, og iværksat en række initiativer på fødevarerområdet. Regeringen har nedsat 14 klimapartnerskaber for at inddrage den private sektor i at nå de danske klimamål.

Boks 4.2 (fortsat)**Verdensmål 13 – klimaindsats****Grøn skattereform**

I december 2020 indgik regeringen en aftale med Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om en grøn skattereform, hvor der frem mod 2030 skal indføres højere afgifter på udledningen af klimabelastende drivhusgasser. Reformen skaber grundlaget for en grøn omstilling af det danske erhvervsliv og kommer til at forløbe over to faser. Formålet hermed er at give erhvervslivet tid til at investere og udvikle bæredygtige løsninger, således at danske arbejdspladser og konkurrenceevne sikres. I februar 2022 har ekspertgruppen for grøn skattereform leveret sin første delrapport vedr. en ensartet CO₂e-afgift. På baggrund af ekspertgruppens rapport har regeringen i april 2022 præsenteret et udspil til grøn skattereform og igangsat forhandlinger med de politiske partier. Ekspertgruppens endelige rapport ventes at komme i efteråret 2022.

Klimatilpasning

Regeringen har taget initiativ til nye regler for spildevandsselskabernes klimatilpasning, der skal sikre flere projekter. Derudover er der i 2020 igangsat et arbejde med en ny samlet klimatilpasningsplan. Planen skal offentliggøres i 2022 og medvirke til at sikre, at fremtidens klimatilpasning håndteres helhedsorienteret for både grundvand, skybrud, kyst og vandløb (delmål 13.1 og 13.2). Som et led i arbejdet har regeringen afsat 59,5 mio. kr. til tilvejebringelse af ny data og digitale værktøjer, der kan bidrage til at kvalificere beslutninger om klimatilpasningsinitiativer.

Kilde: Regeringens handlingsplan for FN's Verdensmål (2021).

Boks 4.3**Verdensmål 14 – livet i havet****Bekæmpelse af plastforurening**

Omkring 70-90 pct. af det marine affald består af plast. Danmark arbejder derfor for at mindske plastikaffald i havet. Danmark har således vedtaget en plastikhandlingsplan og er i gang med at implementere EU's engangsplast-direktiv, ligesom EU's medlemsstater, herunder Danmark, har forpligtet sig til at arbejde for en global aftale om plast. Sammen med Frankrig og Holland har Danmark endvidere taget initiativ til den europæiske plastikpakt, hvor stop for unødigt brug og genanvendelse af plastik er i fokus (delmål 14.1).

Fiskeri

Danmark arbejder inden for rammerne af EU's fælles fiskeripolitik for et mere bæredygtigt fiskeri, en bedre ressourceudnyttelse og en økosystembaseret fiskeriforvaltning. Med *Aftale om det europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturprogram* vedtaget i marts 2021, understøtter Danmark disse hensyn. Landingsforpligtelsen medvirker dertil til en mere bæredygtig udnyttelse af fiskebestandene. Danmark er ved at indføre elektronisk monitorering på et antal fiskefartøjer i Kattegat for at sikre, at landingsforpligtelsen overholdes. Ligeledes støtter Danmark kystfiskere gennem en særlig frivillig ordning, som gør skånsomt kystfiskeri mere attraktivt (delmål 14.4, 14.b og 14.6).

Boks 4.3 (fortsat)**Verdensmål 14 – livet i havet****Beskyttede områder**

Danmark har udpeget knap 26 pct. af sine kyst- og havområder som beskyttede, inkl. seks nye fuglebeskyttelsesområder. Regeringen har derudover fremlagt forslag om at udpege 13 nye havstrategiområder, som bringer det samlede beskyttede areal op på næsten 30 pct. I havstrategiområderne forbydes blandt andet fiskeri med bundsløbende redskaber, indvinding af råstoffer, klapning, opsætning af vindmøller og udvinding af olie mm. I 12 af havstrategiområderne foreslås en del af området udpeget som strengt beskyttet, hvilket betyder forbud mod al fiskeri. Med de nye udpegninger bliver ca. 30 pct. af danske havområder beskyttede. Der er endvidere besluttet at oprette to marine nationalparker i hhv. Øresund og Lillebælt, hvor der laves naturfremmende indsatser, og der afsættes midler til genetablering af stenrev.

Grøn søfart

Danmark arbejder både i internationale fora og i regi af strategiske sektorsamarbejder på at styrke indsatsen for grøn søfart, herunder at gøre skibene mere energieffektive, så der udledes færre skadelige partikler samt ved at gennemføre Ballast vandkonventionen (delmål 14.1).

Kilde: Regeringens handlingsplan for FN's Verdensmål (2021).

Boks 4.4**Verdensmål 15 – livet på land****Danmarks natur**

Regeringen indgik i december 2020 en aftale med Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om en natur- og biodiversitetspakke (delmål 15.1, 15.2 og 15.5). Danmarks nationale skovprogram fra 2018 kortlægger udfordringer og muligheder på skovområdet og sætter mål og retning for en bæredygtig udvikling af Danmarks skove, herunder mål for skovarealet og biologisk mangfoldighed. Skove dækker i dag knap 15 pct. af landets areal, og den danske skovlov har blandt andet til formål at fremme bæredygtig skovdrift og at øge skovarealet. Derudover har regeringen i oktober 2021 indgået en bred politisk aftale om grøn omstilling af dansk landbrug. Aftalen udmønter bl.a. den europæiske landbrugspolitik i Danmark og indebærer positive natureffekter i landbruget, bl.a. på grund af indførslen af bruttoarealmodellen, der giver mulighed for at lade mindre naturarealer bestå på markerne.

Rammer for naturforvaltning

Som lille land med tæt befolkning og intensiv arealudnyttelse arbejder Danmark til stadighed med at optimere udnyttelsen af ressourcer og arealer på en bæredygtig og miljøvenlig måde. En væsentlig ramme for dansk naturpolitik er naturbeskyttelsesloven, men også EU's naturdirektiver og EU's forordning om bekæmpelse af invasive arter, herunder fuglebeskyttelsesdirektivet, habitatdirektivet og vandrammedirektivet (delmål 15.1, 15.5 og 15.8).

Ansvarlighed internationalt

Regeringen ønsker at verdens biodiversitet og naturområder bevares og arbejder for, at 30 pct. af klodens landområder beskyttes for at sikre biodiversiteten globalt (delmål 15.5). Danmark er aktiv i kampen mod afskovning internationalt, herunder gennem Amsterdam Partnerskabet, der søger at støtte tiltag, som kan fremme ansvarlig og afskovningsfri produktion af landbrugsråvarer som soja, palmeolie og kakao (delmål 15.2).

Kilde: Regeringens handlingsplan for FN's Verdensmål (2021).

4.3 Nye policy-initiativer i regi af handlingsplanen

Med handlingsplanen for FN's Verdensmål blev der igangsat en række nye initiativer med det formål at styrke indsatsen på nogle af de områder, hvor Danmark fortsat har udfordringer.

Regeringen vil blandt andet styrke integrationen af Verdensmålene i regeringsarbejdet og den offentlige sektor – også for at inspirere til bæredygtig omstilling i andre dele af det danske samfund. Regeringen vil bidrage til at styrke en allerede stærk forankring af den bæredygtige dagsorden blandt danskerne.

Regeringen har særligt fokus på, at Verdensmålene ikke er opnået, før de er opnået for alle. Det er vigtigt, at ingen lades i stikken. I Danmark kræver det blandt andet en dybere forankring af Verdensmålene i lovgivningsprocessen og et endnu tættere samarbejde mellem regeringen og de organisationer, som er vigtige for at realisere den bæredygtige dagsorden i 2030. I forhold til integration af Verdensmålene i lovgivningsprocessen, er det besluttet, at alle nye lovforslag skal vurderes for, hvilke konsekvenser de har for at opfylde Verdensmålene.

Nogle af de områder, hvor Danmark særligt har udfordringer, er som ovenfor beskrevet Verdensmål 13 om klimaindsats og Verdensmål 12 om ansvarligt forbrug og produktion. Med klimaloven er kursen sat for et endnu grønnere og mere bæredygtigt Danmark, der kan inspirere lande i hele verden. Den kurs styrker vi med nye initiativer, der skal fremme bæredygtige og ansvarlige forretningsmodeller både i Danmark og i udlandet. Regeringen understøtter endvidere den brede forankring af Verdensmålene ved at styrke sekretariatsbetjeningen af 2030-Panelet.

Regeringen igangsætter også initiativer med fokus på Verdensmål 4 om lige adgang til kvalitetsuddannelse. Alle elever – uanset køn, social baggrund eller bopæl – skal have mulighed for at blive så dygtige, som de kan. Derfor nedsættes der to ekspertgrupper, der med fokus på hhv. køn og matematik skal belyse årsagerne til de faglige forskelle, der eksisterer mellem drenge og piger, og komme med en række anbefalinger til både grundskole- og ungdomsuddannelsesområdet.

I det følgende fremsættes de nye initiativer, der blev præsenteret i regi af arbejdet med regeringens handlingsplan for FN's Verdensmål. Initiativerne er grupperet inden for fem overordnede temaer, *jf. boks 4.5-4.9*.

Boks 4.5

Verdensmålene skal systematisk med i politikudvikling og den offentlige drift

Nye initiativer:

- Verdensmålene skal være med, når der udvikles ny politik.
- Målsætninger om bæredygtighed i styrelser og institutioner.
- Offentlige indkøb med større vægt på bæredygtighed.
- Styrket sekretariatsbetjening af 2030-Panelet.

Kilde: Regeringens handlingsplan for FN's Verdensmål (2021).

Boks 4.6**Bæredygtig og ansvarlig import og grønne værdikæder**

Nye initiativer:

- Bedre grobund for, at erhvervslivet engageres i FN's bæredygtighedsdagsorden.
- Vejledningsindsatser for at hjælpe virksomheder med at opnå mere bæredygtige og socialt ansvarlige værdikæder.
- Styrket vejledning om fastsættelse af ambitiøse klimamål i de globale værdikæder.
- Ny model, der skal fremskrive danskernes importerede klimaaftryk.

Kilde: Regeringens handlingsplan for FN's Verdensmål (2021).

Boks 4.7**Bæredygtigt erhvervsliv, iværksætteri og eksport**

Nye initiativer:

- Erhvervsfremstød og acceleratorprogram for at fremme bæredygtig eksport.
- Videreudvikle og opdatere Klimakompasset.
- Mikrolegater til studenteriværksætteri med fokus på Verdensmålene.

Kilde: Regeringens handlingsplan for FN's Verdensmål (2021).

Boks 4.8**Folkelig forankring af Verdensmålene, der skaber forandring**

Nye initiativer:

- Styrke bibliotekernes arbejde med og formidling af Verdensmålene.
- Udvikling af læringsunivers på emu.dk (Danmarks læringsportal).
- Øge støtten til netværket af danske UNESCO Verdensmålsskoler.

Kilde: Regeringens handlingsplan for FN's Verdensmål (2021).

Boks 4.9**Mulighed for kvalitetsuddannelse for alle**

Nye initiativer:

- Ekspertgruppe, der skal have fokus på elevernes færdigheder og motivation i matematik.
- Ekspertgruppe, der skal belyse betydningen af køn for udbytte af undervisningen.

Kilde: Regeringens handlingsplan for FN's Verdensmål (2021).

5. Institutionelle spørgsmål og interesseinddragelse

Der er i Danmark en fast procedure for Folketingets inddragelse i den danske og europæiske vækst- og beskæftigelsesdagsorden. Det sker som en prioriteret del af den danske EU-beslutningsprocedure, når det europæiske semester er på dagsordenen i EU, i de enkelte rådsformationer og i Det Europæiske Råd.

Regeringen og Folketinget har aftalt en udvidet inddragelse af Folketingets Europaudvalg og Finansudvalg i forhold til drøftelserne om det europæiske semester og det nationale reformprogram. Dette indebærer, at regeringen (i tillæg til de løbende drøftelser af den europæiske vækst- og beskæftigelsesdagsorden) orienterer og drøfter de vigtigste spørgsmål med Folketingets Europaudvalg og Finansudvalg. Der afholdes som følge heraf tre årlige fælles samråd i løbet af det europæiske semester. Proceduren er følgende:

Efter offentliggørelsen af Kommissionens årlige strategi for bæredygtig vækst, orienterer regeringen Europaudvalget og Finansudvalget om indholdet af strategien.

Dernæst orienterer regeringen på et fælles samråd de to folketingsudvalg om Danmarks nationale reformprogram og konvergensprogrammet.

Dertil orienterer regeringen – efter fremlæggelsen af Kommissionens landespecifikke anbefalinger – på et fælles samråd folketingsudvalgene om Kommissionens udkast til landespecifikke anbefalinger.

De tre samråd betegnes som "det nationale semester" og er i lyset af den tættere koordination af den økonomiske politik i EU et eksempel på en styrket rolle for de nationale parlamenter i EU.

Kontaktudvalget for retfærdig og bæredygtig vækst i EU (tidligere *Kontaktudvalget for Europa 2020-strategien*) er omdrejningspunktet for den nationale forankring af det europæiske semester i Danmark. Udvalget blev nedsat allerede i 2001 i forbindelse med vedtagelsen af Lissabonstrategien og blev fortsat efter udløbet af Europa 2020-strategien. Udvalget består af en bred vifte af regionale og lokale myndigheder samt organisationer med interesse for den europæiske vækst- og beskæftigelsesdagsorden. De regionale og lokale myndigheder er centrale i forhold til den nationale udmøntning af vækst- og beskæftigelsespolitikken. Blandt andet på grund af et øget fokus på klimadagsordenen er udvalget blevet udvidet med organisationer, der fokuserer på dette område.

Kontaktudvalget træder ikke i stedet for de forskellige EU-specialudvalg inden for rammerne af den danske EU-beslutningsprocedure, men fungerer som et parallelt hørings- og konsultationsled på vækst- og beskæftigelsesområdet. Udvalget er et vigtigt forum for dialog mellem beslutningstagere og interesseorganisationerne om den europæiske vækst- og beskæftigelsesdagsorden og er centralt i forhold til at skabe konsensus om danske prioriteter på vækst og beskæftigelsesområdet.

Udvalget mødes i udgangspunktet hvert år, dels på ministerniveau og dels på embedsmandsniveau. Kontaktudvalget informeres om forløbet af det europæiske semester, den aktuelle europæiske vækst- og beskæftigelsesdagsorden samt udarbejdelsen af det nationale reformprogram. F.eks. blev der i januar 2022 afholdt et møde ledet af udenrigsministeren med fokus på regeringens europapolitiske prioriteter, herunder særligt hvad angår håndteringen af udfordringer med unfair konkurrence, sårbare forsyningskæder og afhængighed af tredjelande for visse kritiske teknologier for vækst- og beskæftigelse i Danmark og EU.

Udkastet til Danmarks nationale reformprogram 2022 blev sendt i høring i kontaktudvalget og drøftet på et møde i udvalget den 29. marts 2022 med efterfølgende mulighed for udvalget til at afgive skriftlige bemærkninger. Udvalgets bemærkninger er så vidt muligt søgt afspejlet og indarbejdet i det nationale reformprogram.

Interessentinddragelse i udarbejdelsen af den danske EU-genopretningsplan

Der har været en bred inddragelse af både Folketinget og en række interessenter i forbindelse med udarbejdelsen af den danske EU-genopretningsplan.

Først og fremmest består den danske genopretningsplan af en række initiativer, der er besluttet i aftaler mellem regeringen og Folketingets partier. Det gælder for eksempel aftalerne om grøn skattereform og grøn vejtransport samt aftale om stimuli og grøn genopretning. Dermed har Folketinget været med til at beslutte, hvilke initiativer der skulle finansieres af midler fra EU's genopretningsfacilitet.

De politiske aftaler, der ligger til grund for den danske genopretningsplan, bygger blandt andet på anbefalinger fra de 13 klimapartnerskaber, som regeringen har nedsat. Klimapartnerskaberne består af en række centrale interessenter og virksomheder, der udarbejder anbefalinger til regeringen. Derudover nedsatte regeringen i august 2020 en række grønne genstartsteams til at rådgive om, hvordan danske styrkepositioner inden for eksporten bedst kan understøttes gennem pandemien.

Selve udarbejdelsen af den danske genopretningsplan er koordineret i Finansministeriet. I den forbindelse har både finansministeren og Finansministeriet modtaget en lang række henvendelser fra centrale interessenter med input til indholdet i genopretningsplanen. Finansministeriet har ligeledes afholdt et informationsmøde for flere end 100 interessenter, hvor der blev orienteret om indholdet i genopretningsplanen, og der var mulighed for at stille spørgsmål til planen.

Endelig er genopretningsplanen udformet på en måde, hvor interessenter og borgere selv har indflydelse på, hvordan midlerne anvendes. Planen indeholder flere initiativer, hvor der indgår puljer eller skattefradrag, og som det derfor i vidt omfang er de enkelte tilskudsmodtagere, der beslutter den konkrete udmøntning af.

Boks 5.1**Regeringens orientering af Folketinget om det europæiske semester og det nationale reformprogram ("det nationale semester")**

Januar 2022: Fælles samråd i Folketingets Europaudvalg og Finansudvalg om Kommissionens årlige strategi for bæredygtig vækst 2022 og Kommissionens varslingsrapport 2022 under proceduren for makroøkonomiske ubalancer.

Februar 2022: Fælles samråd i Folketingets Europaudvalg og Finansudvalg om Danmarks nationale reformprogram og Konvergensprogrammet.

Juni 2022: Fælles samråd i Folketingets Europaudvalg og Finansudvalg om Kommissionens udkast til landespecifikke anbefalinger.

Bilag 1. Status på EU's landespecifikke anbefalinger til Danmark fra 2021, 2020 og 2019

Boks 1

Status på EU's landespecifikke anbefalinger til Danmark fra 2021, 2020 og 2019

2021-anbefalinger

Oprethold en understøttende finanspolitik i 2022, herunder også stimulans fra den danske genopretningsplan og fasthold nationalt finansierede investeringer.

Såfremt økonomiske omstændigheder tillader det, følg en finansiel politik, der søger at opnå tilbageholdende finansielle positioner på mellemlangt sigt samt at sikre finansiel stabilitet på mellemlangt sigt. Forøg samtidig investeringer for at øge vækstpotentialet. Bemærk særligt sammensætningen af de offentlige finanser, både på indtægts- og udgiftssiden af budgettet, samt til kvaliteten af budgetmæssige tiltag for at sikre en bæredygtig og retfærdig genopretning. Prioritér bæredygtige og vækstfremmende investeringer, der især understøtter den grønne og digitale omstilling. Prioritér finanspolitiske strukturelle reformer, der vil hjælpe med at finansiere policy-prioriteringer og bidrage til holdbare offentlige finanser på langt sigt, herunder, hvor det er relevant, ved at styrke dækningen, kvaliteten og bæredygtigheden af et socialt sikringssystem for alle.

Status og tiltag

Oprethold en understøttende finanspolitik i 2022, herunder også stimulansen fra den danske genopretningsplan...

Status:

Den danske genopretningsplan indebærer reformer og investeringer for 11,6 mia. kr. i perioden 2021-2026. Implementeringsplanen, der danner rammen for implementeringen af den danske genopretningsplan, er under udarbejdelse.

Tiltag – vedtaget den 13. juli 2021:

Rådet vedtog den danske genopretningsplan den 13. juli 2021. Planens tiltag omfatter investeringer i den grønne omstilling samt reformer på skatteområdet, der øger den private sektors grønne investeringer.

... og fasthold nationalt finansierede investeringer.

Status:

I 2022 fastholdes et højt niveau af nationalt finansierede investeringer. Niveaue af offentlige investeringer bliver ca. 66 mia. kr., hvilket svarer til ca. 2,6 pct. af Danmarks BNP.

Tiltag – implementeret den 13. april 2021:

Grønt investeringsvindue hvor afskrivningsgrundlaget øges med 16 pct. af investeringsudgiften for investeringer i driftsmidler, dog undtaget maskiner, der anvender fossile brændsler, personbiler og skibe.

Tiltag – vedtaget den 28. juni 2021:

Infrastrukturplan 2035: Fra 2022 og frem til 2035 afsætter regeringen yderligere 106 mia. kr. til nye investeringsprojekter, der skal forbedre dansk infrastruktur og lette trafikale trængsler.

Såfremt økonomiske omstændigheder tillader det, følg en finansiel politik, der søger at opnå tilbageholdende finansielle positioner på mellemlangt sigt samt at sikre finansiel stabilitet på mellemlangt sigt.

Boks 1

Status på EU's landespecifikke anbefalinger til Danmark fra 2021, 2020 og 2019

2021-anbefalinger

Status og tiltag

Status:

Dansk økonomi blev hurtigt genoprettet efter starten på pandemien. Allerede i sommeren 2021 var økonomien fuldt genoprettet, og Danmark var på vej ind i et økonomisk opsving. Dette muliggjorde at den danske regering kunne fremsætte og vedtage et historisk beskedent budget for de offentlige finanser i 2022. Derudover er den finansielle politik planlagt i overensstemmelse med et mål om at have en strukturel nettobalance på 0 i 2025.

Tiltag – vedtaget den 6. december 2021:

Årlig lov der bestemmer budget samt allokering af offentlige finanser.

Forøg samtidig investeringer for at øge vækstpotentialet.

Status:

Danmark har gennemført en række investeringer i kølvandet på COVID-19-krisen for at sikre og styrke det økonomiske vækstpotentiale. Disse investeringer fokuserer hovedsageligt på at forbedre den danske infrastruktur (106 mia. kr. i nye investeringer) i perioden 2022-2035 og på at understøtte og tilskynde til investeringer i F&U i den grønne dagsorden (10,7 mia. kr.), hvor Danmark traditionelt har haft en stærk tilstedeværelse.

Tiltag – vedtaget 28. den juni 2021

Infrastrukturplan 2035. Regeringen vil afsætte yderligere 106 mia. kr. i nye investeringer i perioden 2022-2035 til at forbedre den danske infrastruktur og dermed lette trængslen og forbinde Danmark yderligere.

Tiltag – vedtaget den 13. juni 2021

Danmarks Genopretningsplan. Som en del af Next Generation EU-pakken modtog Danmark 11,6 mia. kr. som reaktion på COVID-19-krisen. Planen omfattede ca. 10,7 mia. kr. i støtte til at fremme den grønne omstilling og grønne investeringer og dermed sikre vækstpotentiale og jobskabelse både nu og i de kommende år.

Tiltag – vedtaget den 2. november 2021

Aftale om at prioritere 100 mio. kr. hvert år i 2021-2022 til grøn efteruddannelse og opkvalificering (erhvervsrettet voksenuddannelse).

Tiltag – annonceret den 11. november 2021

Finansiering på 8 mio. kr. til en erhvervsklynge for byggesektoren.

Bemærk særligt sammensætningen af de offentlige finanser, både på indtægts- og udgiftssiden af budgettet, samt til kvaliteten af budgetmæssige tiltag for at sikre en bæredygtig og retfærdig genopretning.

Status:

Danmark har siden starten af coronakrisen ført en ekspansiv finanspolitik med henblik på at understøtte økonomien. Politiske tiltag har bl.a. haft fokus på 1) at fremrykke offentlige investeringer i kommuner og regioner, 2) skattetiltag for at stimulere private investeringer og 3) tiltag rettet mod den grønne omstilling.

Boks 1

Status på EU's landespecifikke anbefalinger til Danmark fra 2021, 2020 og 2019

2021-anbefalinger

Status og tiltag

Grundet den nuværende stærke danske økonomi med lav arbejdsløshed og høj vækst, har regeringens fokus gradvist rykket mod langsigtede strukturelle forbedringer af økonomien.

Udvalgte tiltag (ikke udtømmende):

Tiltag – implementeret d. 7. april 2020:

Kommunerne og regionerne blev i 2020 fritaget fra anlægslofterne, hvormed de fik mulighed for at fremrykke anlægsprojekter, der ellers havde været gennemført på et senere tidspunkt.

Tiltag – annonceret den 29. maj 2020:

En stor stigning i de aftalte anlægslofter for kommunerne i 2021, hvilket tillader kommunerne at øge deres samlede investeringsniveau og potentielt gennemføre anlægsprojekter, der var planlagt til et senere tidspunkt.

Tiltag – implementeret den 23. november 2020:

Grønt investeringsvindue: Den danske regering har implementeret en midlertidig forøgelse af afskrivningsgrundlaget med 16 pct. for investeringer i grønne driftsmidler (maskiner, inventar mv., men ekskl. maskiner, der anvender fossile brændsler). Tiltaget vedrører investeringer, der foretages i 2020 frem til 2022.

Tiltag – vedtaget den 21. januar 2022:

Regeringen har med et flertal i Folketinget aftalt en række reformtiltag, der har til formål at forbedre den strukturelle tilstand af arbejdsmarkedet ved at øge den strukturelle beskæftigelse mv. Det indebærer bl.a. at fremme dimittenders incitament til at deltage i arbejdsmarkedet hurtigere efter endt uddannelse samt ved at fjerne modregningsregler i pension mv.

Prioriter bæredygtige og vækstfremmende investeringer, der især understøtter den grønne og digitale omstilling.

Status:

I hele 2021 har den danske regering fortsat sin ambitiøse indsats for at nå sin målsætning om 70. pct. reduktion af drivhusgasudledninger i 2030 (i forhold til 1990) og har derfor fokuseret på implementeringen af tidligere klimaaftaler (herunder den danske genopretningsplan), der indeholder massive investeringer fra 2020 og frem. Regeringen prioriterer fortsat grønne investeringer, og har fremlagt en køreplan for indfrielsen af 2030-klimamålet. Nedenstående tiltag er en ikke-udtømmende liste over udvalgte dele af processen.

Tiltag – vedtaget den 18. juni 2021:

Regeringen har sammen med et bredt politisk flertal afsat 850 mio. kr. til dansk deltagelse i IPCEI for PTX. De danske projekter afventer godkendelse fra EU-kommissionen og implementeringen ventes at begynde i 2022.

Tiltag – vedtaget den 4. oktober 2021:

Regeringen og et bredt politisk flertal har vedtaget en politisk aftale om grøn omstilling af dansk landbrug. I aftalen afsættes 27 mia. kr. fra 2021-2030 (inkl. landbrugsstøtten) og aftalen baner vejen for at reducere landbrugets CO₂-udledninger med op til 7,4 mio. ton CO₂e i 2030. Aftalen implementeres for nuværende.

Boks 1

Status på EU's landespecifikke anbefalinger til Danmark fra 2021, 2020 og 2019

2021-anbefalinger

Status og tiltag

Tiltag – vedtaget den 4. december 2021:

Regeringen og et politisk flertal har med aftale om finansloven for 2022 afsat 1,3 mia. kr. til nye grønne tiltag i perioden 2022-2025. Dette indebærer beslutninger om ny offshore-vind og investeringer i CCS, der ventes at reducere danske emissioner med 0,5 mio. ton i 2025 og 2030. Finansloven implementeres for nuværende.

Tiltag – annonceret den 8. februar 2022:

En ekspertgruppe for en grøn skattereform har udgivet sin første delrapport med dens anbefalinger til en ensartet CO₂-afgift i Danmark. En ensartet CO₂-afgift betragtes som et afgørende instrument til at opnå den danske 2030-målsætning. Regeringen har på baggrund af ekspertgruppens anbefaling indkaldt de politiske partier til forhandlinger om fase 1 af grøn skattereform. Ekspertgruppen aflægger sin endelige rapport i efteråret 2022.

Status (digitalisering):

For at fastholde sin placering og videreudvikle det digitale samfund til gavn for borgere og virksomheder på tværs af samfundet, fortsætter regeringen med at prioritere og arbejde målrettet med den digitale omstilling.

Tiltag – implementeret den 1. oktober 2021:

Regeringen har nedsat et digitaliseringspartnerskab bestående af eksperter, erhvervsledere, fagforeninger, KL og Danske Regioner, som har fremsat 46 anbefalinger til regeringen, der kan hjælpe med at opretholde Danmarks rolle som et digitalt foregangsland.

Tiltag – annonceret den 6. december 2021:

Med finansloven for 2022 har regeringen annonceret, at den vil lancere en national digitaliseringsstrategi i 2022. Digitaliseringsstrategien vil danne rammerne for de næste skridt i digitaliseringen af Danmark med fokus på digitale kompetencer i befolkningen, digitalisering af større virksomheder og SMV'er, dataetik, datasikkerhed, tillid og transparens, grønne digitale løsninger, samt digital inklusion. Strategien vil tage afsæt i de 46 anbefalinger fremsat af Digitaliseringspartnerskabet.

Priorité finanspolitiske strukturelle reformer, der vil hjælpe med at finansiere policy-prioriteringer og bidrage til holdbare offentlige finanser på langt sigt,

Status:

Den danske regering følger strukturelle tiltag, der skal håndtere effekterne af demografiske ændringer på de offentlige finanser. Dette indebærer at folkepensionsalderen automatisk stiger med et halvt år både i 2021 og i 2022 til hhv. 66,5 og 67 år. Herefter vil folkepensionsalderen blive indekseret relativt til den forventede levealder.

Tiltag – implementeret den 1. januar 2021:

En stigning i den nationale folkepensionsalder fra 66 til 66,5 år.

... herunder, hvor det er relevant, ved at styrke dækningen, kvaliteten og bæredygtigheden af et socialt sikringssystem for alle.

Status:

I Danmark er det sociale sikringssystem et bærende element af velfærdsmodellen. Det er en prioritet for den danske regering løbende at sikre gode betingelser for det

Boks 1

Status på EU's landespecifikke anbefalinger til Danmark fra 2021, 2020 og 2019

2021-anbefalinger

Status og tiltag

sociale sikringsystem, så der dels er det nødvendige sikkerhedsnet for alle borgere, dels de rette økonomiske incitamenter mv. Det danske social- og sundhedssikrings-system har især vist sin styrke og pålidelighed under COVID-19-pandemien, hvor det har bidraget til at mindske de sundhedsmæssige og sociale konsekvenser for danske borgere.

Status (sundhed):

Den væsentligste langsigtede udfordring for det danske sundhedsvæsen er den demografiske udvikling med en aldrende befolkning og flere patienter med kroniske sygdomme kombineret med en reduceret arbejdsstyrke. Udgiftspresset fra demografien alene er på 1 mia. kr. (cirka 133 mio. euro) hvert år for det regionale sundhedssystem med et tilsvarende pres på langtidsplejen.

Regeringen har derfor iværksat et omfattende reformprogram med det overordnede mål at styrke sundhedsvæsenets modstanddygtighed og bæredygtighed. De vigtigste initiativer er fokuseret på strukturelle ændringer, på at udvide det primære sundhedsvæsen og afhjælpe presset på hospitalerne, på initiativer, der sikrer en mere effektiv brug af sundhedspersonale og på bedre sundhed og forebyggelse.

Tiltag – vedtaget i januar 2020:

For at imødegå manglen på sundhedspersonale er den danske regering og Danske Regioner blevet enige om at øge antallet af sygeplejersker på somatiske og psykiatriske hospitaler med 500 i 2020 og yderligere 500 i 2021, hvilket giver en samlet forudsat stigning på 1000 sygeplejersker i løbet af 2021.

Tiltag – fremsat i 2021:

Der er foreslået et investeringsprogram for etablering af nærhospitaler med henblik på at sikre en mere sammenhængende behandling af kroniske patienter uden for hospitalerne. Samlede investeringer er på 4 mia. kr. (cirka 533 mio. euro)

Tiltag – fremsat i 2021:

Akutudspil med forslag til ny organisering af den akutte sundhedsindsats på regionalt og kommunalt plan med det formål at øge overlevelse og opnå en effektiv tilgang.

Tiltag – fremsat i 2021:

Etablering af 21 sundhedsklynger, hvor sygehuse, almen praksis og kommuner har et fælles ansvar for populationen i området, ikke mindst med fokus på patienter med tværsektorielle forløb.

2020-anbefalinger vedrørende COVID-19

Tabel 2

2020-anbefalinger vedrørende COVID-19

| 2020-anbefalinger | Status og tiltag |
|---|--|
| <p>1 Tag de nødvendige midler i brug, i overensstemmelse med den generelle flugtklausul i Stabilitets- og Vækstpagten, for at effektivt håndtere COVID-19-pandemien, opretholde økonomien og understøtte fortsat genopretning. Såfremt økonomiske omstændigheder tillader det, følg en finansiel politik, der søger at opnå tilbageholdende finansielle positioner på mellemlangt sigt samt at sikre et stabilt niveau af gæld og øge investeringer.</p> | <p>Tag de nødvendige midler i brug, i overensstemmelse med den generelle flugtklausul i Stabilitets- og Vækstpagten, for at effektivt håndtere COVID-19-pandemien, opretholde økonomien og understøtte fortsat genopretning. Såfremt økonomiske omstændigheder tillader det, følg en finansiel politik, der søger at opnå tilbageholdende finansielle positioner på mellemlangt sigt samt at sikre et stabilt niveau af gæld og øge investeringer.</p> <p><u>Status:</u> Danmark har siden begyndelsen af coronakrisen fulgt en ekspansiv finanspolitik for at understøtte økonomien. Den danske regering har implementeret både omfattende midlertidige kompensationsordninger samt en række stimulpakker, der skal understøtte økonomisk aktivitet.</p> <p>Overblik over alle de finansielle tiltag, der er taget for at håndtere coronakrisen, kan findes i Økonomisk Redegørelse, finansloven for 2021, Danmarks Konvergensprogram 2021 etc.</p> <p>I august 2020 præsenterede den danske regering en opdateret målsætning for finanspolitikken frem mod 2025. Den opdaterede målsætning indebærer en ekspansiv finanspolitik i de kommende år, der skal understøtte økonomisk genopretning. Dette inkluderer øgede offentlige investeringer. I 2021 går den strukturelle offentlige saldo til grænsen, som bestemt i den danske budgetlov, med et underskud på 0,5 pct. af BNP (store enkeltstående udgifter, som primært er relateret til COVID-19-håndtering og udbetalinger af indfrosne feriepenge er ikke inkluderet).</p> <p>Finanspolitikken i 2022 er strammet op i forhold til 2021 i overensstemmelse med det økonomiske opsving.</p> <p>Frem mod 2025 er finanspolitikken tilrettelagt ud fra en tilpasset profil for den strukturelle saldo, hvilket understøtter genopretningen af økonomien.</p> <p>Den opdaterede målsætning indeholder et uændret mål om strukturel balance i 2025, hvilket bidrager til at stabilisere udviklingen af offentlig gæld samt til at understøtte holdbarheden af de offentlige finanser.</p> <p>Grundet dette er det ikke nødvendigt at stramme finanspolitikken yderligere end planlagt for at opnå målet om strukturel balance i 2025.</p> <p>I den opdaterede mellemfristede fremskrivning i <i>Opdateret 2025-forløb, august 2021</i>, svarer profilen af den strukturelle offentlige saldo frem mod 2025 til den planlagte profil i august 2020.</p> <p>Med den opdaterede målsætning for finanspolitikken frem mod 2025, inklusiv fordeling af forventede midler (tilskud) til Danmark under Genopretningsplanen, vurderes den finansielle politik at være substantielt understøttende for økonomisk aktivitet i de kommende år. Den planlagte finanspolitik vurderes at være i overensstemmelse med de cykliske betragtninger i økonomien, hvilket, ifølge <i>Opdateret 2025-forløb, august 2021</i>, forventes at være omtrent neutral i 2025.</p> <p>Styrke sundhedsvæsnets robusthed – bl.a. ved at sikre kritiske lægemidler og reducere manglen på sundhedspersonale</p> <p><u>Status:</u> I lyset af COVID-19 og den generelle demografiske udvikling, er det en prioritet for den danske regering løbende at arbejde med at styrke sundhedsvæsnets robusthed med tilstrækkelig adgang til lægemidler og sundhedsydelser af høj kvalitet.</p> |

Tabel 2
2020-anbefalinger vedrørende COVID-19

| 2020-anbefalinger | Status og tiltag |
|-------------------|---|
| | <p>Den danske regering har styrket beredskabet i Lægemiddelstyrelsen samt etableret Styrelsen for Forsyningsikkerhed under Justitsministeriet for blandt andet at imødegå og håndtere udfordringerne i den globale forsyningskæde for PPH og andre kritiske ressourcer.</p> <p>Regeringen har også taget initiativ til at håndtere manglen på læger og sygeplejersker visse steder i landet, bl.a. gennem aftaler om flere praktiserende læger og sygeplejersker.</p> <p>Derudover har regeringen givet tilsagn om løbende finansiering af de demografisk drevne udgifter – primært øgede udgifter til behandlinger og medicin til ældre – svarende til en stigning i bevillingerne på 1 mia. kr. hvert år siden 2020 til det regionale sundhedssystem.</p> <p>Danmark har også investeret i et omfattende klinisk studie af effekten af samt bivirkningerne ved forskellige COVID-19-vacciner. Studierne kan bl.a. kaste lys over, om der er effekt ved at målrette vacciner til specifikke befolkningsgrupper.</p> <p>Under COVID-19-pandemien er nye digitale løsninger blevet anvendt til at forbinde borgere med sundhedsvæsenet, hvilket har hjulpet med at beskytte sårbare patientgrupper. En strategisk digitaliseringsindsats bruges til at skabe et mere robust og bæredygtigt sundhedsvæsen, der er mere sammenhængende og tættere på borgeren.</p> <p>Den danske tilgang til bekæmpelse af COVID-19 har været at handle rettidigt og beslutsomt med tiltag på både nationalt og lokalt plan afhængigt af den konkrete situation. Målet er at reducere spredningen af COVID-19, således at det kan håndteres inden for den tilgængelige kapacitet i sundhedsvæsenet. Første forsvarslinje har været test, smitteopsporing og isolation.</p> <p><u>Tiltag – implementeret i marts 2020:</u> I lyset af den igangværende pandemi har Danmark etableret lagre af kritiske lægemidler frem til udgangen af 2021. Lagrene af kritiske lægemidler dækker en periode på 2 til 9 måneder afhængigt af hvor kritisk lægemidlet er.</p> <p><u>Tiltag – implementeret i januar 2020:</u> For at imødegå manglen på sundhedspersonale er den danske regering og Danske Regioner blevet enige om at øge antallet af sygeplejersker på somatiske og psykiatriske hospitaler med 500 i 2020 og yderligere 500 i 2021, hvilket giver en samlet forudsat stigning i antal sygeplejersker på 1000 i løbet af 2021.</p> <p><u>Tiltag – implementeret i marts 2020:</u> Der er nedsat en task force for sygehuskapacitet til at vejlede Sundhedsstyrelsen om planlægning af sygehuskapacitet. Dette gøres for at sikre tilstrækkelig kapacitet til at behandle COVID-19-patienter sideløbende med regelmæssig behandling af patienter.</p> <p><u>Tiltag – implementeret i april 2020:</u> Yderligere bevillinger givet til regionerne på 3,1 mia. kr. (cirka 413 mio. euro) og til kommunerne på 2,7 mia. kr. (cirka 360 mio. euro) til dækning af COVID-19 udgifter såsom test, værnemidler mv.</p> <p><u>Tiltag – implementeret i november 2020:</u> Yderligere bevillinger givet til regionerne på 1,7 mia. kr. (cirka 226 mio. euro) og til kommunerne på 1,0 mia. kr. (cirka 133 mio. euro) til dækning af COVID-19-udgifter såsom test, værnemidler mv.</p> |

Tabel 2

2020-anbefalinger vedrørende COVID-19

| 2020-anbefalinger | Status og tiltag |
|-------------------|--|
| | <p><u>Tiltag – implementeret i november 2021:</u> Yderligere bevillinger givet til regionerne på 4,0 mia. kr. (cirka 533 mio. euro) og til kommunerne på 1,3 mia. kr. (cirka 173 mio. euro) til dækning af COVID-19 udgifter såsom test, værnemidler mv.</p> |

2020 og 2019-anbefalinger om investeringstiltag

Boks 2

2020-anbefalinger om investeringstiltag

| 2020-anbefalinger | Status og tiltag |
|---|---|
| <p>2 Fremryk ældre offentlige investeringsprojekter og promovér private investeringer for at fremme den økonomiske genopretning. Fokusér på investeringer i den grønne og digitale omstilling, med særligt fokus på ren og effektiv produktion samt brug af energi. Støt en integreret innovationsstrategi med et bredere investeringsgrundlag</p> | <p>Fremryk ældre offentlige investeringsprojekter</p> <p><u>Status:</u> Siden coronakrisen ramte, har Danmark ført en målrettet og ekspansiv finanspolitik for at understøtte og stimulere dansk økonomi. Det indebar også en indsats for at fremrykke offentlige investeringer for at stimulere økonomien – særligt i kommuner og regioner.</p> <p>I 2020 var det muligt at fremrykke investeringsprojekter, som skulle være udført i kommuner og regioner i de kommende år. Det har betydet, at de samlede offentlige investeringer har været 2 mia. kr. større end skønnet i decembervurderingen i 2019.</p> <p><u>Tiltag – implementeret den 7. april 2020:</u> Regeringen har fritaget regioner og kommuner fra deres anlægsloft i 2020, og har på den måde givet dem mulighed for at fremrykke offentlige investeringsprojekter, som ellers skulle være udført i kommuner og regioner i de efterfølgende år.</p> <p><u>Tiltag – implementeret den 29. maj 2020:</u> Kommuner og regioner har fået øget deres anlægslofter i 2021, hvilket giver dem mulighed for at øge deres samlede offentlige investeringer og fremrykke investeringer, som ellers ville være udført i de efterfølgende år.</p> <p><u>Tiltag – vedtaget den 31. august 2020</u> Regeringen præsenterede en opdateret mellemfristet fremskrivning for dansk økonomi frem mod 2025. Fremskrivningen lægger op til at føre en ekspansiv finanspolitik for at understøtte den danske genopretning. Det har bl.a. inkluderet et betydeligt løft af de offentlige investeringer på i alt 15 mia. kr. i perioden 2021-2025 med henblik på at understøtte den økonomiske aktivitet.</p> <p><u>Tiltag – vedtaget den 28. juni 2021</u> Infrastrukturplanen for 2035. Regeringen har i perioden 2022 til 2035 afsat 106 mia. kr. til nye investeringsprojekter for at forbedre den danske infrastruktur og dermed lette trængslen og forbinde Danmark yderligere.</p> |

Boks 2

2020-anbefalinger om investeringstiltag

2020-anbefalinger

Status og tiltag

... og promover private investeringer for at fremme den økonomiske genopretning

Status:

Den danske regering har implementeret fire tiltag med potentiale for at fremme private investeringer: 1) investeringsvindue med fremskyndet afskrivning, 2) forhøjelse af beløbsgrænse for straksafskrivninger, 3) forhøjet fradrag til investeringer i forskning og udvikling, og 4) afsat ca. 100 mio. kr. fra 2022 til 2024 til at støtte grønne initiativer og øge energieffektivitet.

Tiltag – implementeret den 13. april 2021

1) Grønt investeringsvindue: Den danske regering har gennemført et øget afskrivningsgrundlag for investeringer i grønne anlægsaktiver (maskiner, udstyr, software mv. ekskl. fossile maskiner) med yderligere 16 pct. af investeringsomkostningerne. Dette gælder investeringer foretaget i 2020 (fra tidspunktet for forslaget) og frem til 2022.

Fradragnet betyder, at virksomhedernes kapitalomkostninger til investeringer i anlægsaktiver midlertidigt vil være lavere, og det forventes derfor at fradragnet vil medføre en stigning i investeringer i 2020, 2021 og 2022. Endvidere forventes det, at virksomhederne vil fremrykke investeringer, der ellers var planlagt til 2023 eller senere.

En fremrykning af investeringer forventes at øge beskæftigelsen (efterspørgselseffekt) i et vist omfang i de kommende år, særligt i en situation hvor Danmark er ramt af en markant nedgang. Ydermere vil en midlertidig forhøjelse af afskrivningsgrundlaget øge virksomhedernes likviditet på det korte og mellemlange sigt.

Således imødekommer initiativet anbefalingerne for Danmark i CSR om at fremrykke investeringer i en grøn og digital omstilling, men også ved at sikre en fair overgang for de mest påvirkede virksomheder ved implementeringen af en grøn skattereform.

Tiltag – implementeret den 13. april 2021

2) Permanent forhøjelse af beløbsgrænse for straksafskrivninger

Ifølge de gældende regler kan virksomheders investeringer i anlægsaktiver (maskiner, udstyr, software, etc.) med en akquisition under 14.100 kr. afskrives med det samme. Det foreslås at den nedre grænse hæves til 30.000 kr.

En forhøjelse af grænsen vil særligt styrke incitamentet til at investere i informations- og kommunikationsteknologi og kan hjælpe med at styrke likviditeten blandt virksomheder, som har overskud. Forhøjes grænsen til 30.000 kr. skønnes det med en vis usikkerhed at omfanget af investeringer, der umiddelbart kan afskrives, øges med ca. 3 milliarder kroner.

Således imødekommer initiativet anbefalingerne for Danmark i CSR om at fremrykke investeringer i en grøn og digital omstilling, men også ved at sikre en fair overgang for de mest påvirkede virksomheder ved implementeringen af en grøn skattereform.

Tiltag – implementeret den 13. april 2021

3) Øgede skattemæssige incitamentter til F&U

Boks 2

2020-anbefalinger om investeringstiltag

2020-anbefalinger

Status og tiltag

Regeringen har øget selskabsskattefradraget for investeringer i forskning og udvikling til 130 pct. gennem hele 2020-2022

Således imødekommer initiativet anbefalingerne for Danmark i CSR om at fremrykke investeringer i en grøn og digital omstilling, men også ved at sikre en fair overgang for de mest påvirkede virksomheder ved implementeringen af en grøn skattereform.

Tiltag – vedtaget den 12. december 2020

4) Øget støtte til grønne initiativer og forbedret energieffektivitet: Regeringen har afsat yderligere 100 mio. kr. årligt i 2022 og 2023, 105 mio. kr. i 2024 og 10 mio. kr. i 2025 til at støtte investeringer i den grønne omstilling og øget energieffektivitet i fossil brændstofproduktion.

Fokusér på investeringer i den grønne og digitale omstilling, med særligt fokus på ren og effektiv produktion samt brug af energi.

Status:

Regeringen har i 2020 investeret massivt i den grønne omstilling.

Tiltag – implementeret den 19. maj 2020

Politisk aftale om grøn renovering af almene boliger. Aftalen øremærker 30,2 mia. kr. fra Landsbyggefonden til renovering af den almene boligsektor i 2020-2026

Tiltag – vedtaget den 22. juni 2020

Klimaaftale for energi og industri mv. 2020: Aftalen priorerede 22,5 mia. kr. til den grønne omstilling frem mod 2030.

En række af aftalens tiltag såsom investeringer i elektrificering af industrien og grøn opvarmning er allerede blevet implementeret, og andre storskala-projekter som investeringer i CC(U)S, PTX og off-shore-vindenergi (energiøer) bliver i øjeblikket implementeret. Aftalen fremrykker og øger desuden midlerne til den grønne omstilling af vejtransporten.

Tiltag – vedtaget den 6. december 2020

Aftale om stimuli og grøn genopretning: I finanslovsaftalen 2021 prioriteres 3 mia. kr. til en grøn genopretning af dansk økonomi (2021-2025). Aftalen omfatter investeringer i CCS, grønne boligrenoveringer, grøn varme og øgede midler til den grønne omstilling af vejtransporten. Tiltagene træder i kraft fra 2021.

Tiltag – vedtaget den 8. december 2020

Aftale om grøn skattereform – fase 1: Som en del af reformen prioriteres 5,8 mia. kr. til særlige ordninger og fradrag for øgede investeringer i grønne og digitale produktionskapaciteter, der sikrer, at virksomheder har tilstrækkelige incitamenter og muligheder for at forberede sig på en øget og mere ensartet CO₂-beskatning.

Tiltag – vedtaget den 4. november 2020

Aftale om forskningsreserven 2021 øremærkede 2,7 mia. kr. til grøn forskning, herunder 0,7 mia. kr. til missionsdrevet grøn forskning i blandt andet PTX og CCS. Tiltaget træder i kraft fra 2021.

Status (digitalisering):

Digitalisering er en central prioritet for regeringen, og Danmark er generelt frontløber i internationale sammenligninger om digitalisering. Eksempelvis var Danmark rangeret i

Boks 2

2020-anbefalinger om investeringstiltag

2020-anbefalinger

Status og tiltag

top 5 blandt OECD-landes digitalisering af den offentlige sektor. EU-Kommissionens rapporter viser desuden, at Danmark betragtes som et topperstende land på digitaliseringsfronten. Derfor rangerer Danmark på en tredjeplads i *Digital Economy and Society Index (DESI)*, et indeks af Kommissionen, der rangerer EU-medlemsstaters digitale færdigheder.

Regeringen stræber efter at fortsætte digitaliseringsindsatsen. Regeringen har blandt andet påbegyndt arbejdet med en ny national digitaliseringsstrategi samt en ny national strategi for cyber- og informationssikkerhed, der har til formål at højne digital sikkerhed i samfundet samt at styrke forsvaret mod cybertrusler.

Tiltag – annonceret den 6. oktober 2020

Regeringens kommende digitaliseringsstrategi.

Tiltag – annonceret den 17. september 2020

Ny national strategi for cyber- og informationssikkerhed (2022-2024).

Tiltag – vedtaget den 16. marts 2021

Regeringens Digitaliseringspartnerskab (annonceret den 16. marts 2021): Regeringen har indgået et digitaliseringspartnerskab med repræsentanter fra industrien og arbejdsmarkedet samt førende eksperter på området. Partnerskabet har til formål at afgive anbefalinger til en række digitaliseringsindsatser. Anbefalingerne vil danne grundlag for en ny og samlet digitaliseringsstrategi fra regeringen.

Tiltag – vedtaget den 6. december 2020

Digitaliseringsfonden (annonceret den 6. december 2020): Med Finanslovsaftalen for 2021 afsættes 125 mio. kr. årligt i perioden 2022-2025 til en digitaliseringsfond. Tildelingen af midlerne vil blive besluttet senere.

Bæredygtig transport

Der er med Aftale om Infrastrukturplan 2035 af 28. juni 2021 og Rådets godkendelse af den danske genopretningsplan af 13. juli 2021 afsat flere midler til grønne transportordninger, offentlig transport, ladeinfrastruktur og øget vejkapacitet, ligesom investeringerne er fremrykket.

... samt forskning og innovation.

Status:

Investeringer i forskning er en prioritet for Danmark. Det offentlige forsknings- og udviklingsbudget har udgjort ca. 1 % af BNP siden 2009. Det offentlige forsknings- og udviklingsbudget udgjorde ca. 25,3 milliarder kroner i 2021, svarende til mere end 1 % af BNP, hvilket gør Danmark til et af de europæiske lande, der bruger mest på forskning og innovation målt i procent af BNP.

2022 udgjorde Danmarks øremærkede offentlige udgifter til grøn forskning og innovation 2,4 mia. kr.

I en rapport offentliggjort i november 2019 gennemgik et internationalt ekspertpanel det danske innovationssystem og konstaterede, at Danmark klarer sig godt, men mangler en overordnet strategi. Peer Reviewet blev overvåget af Policy Support Facility Team i Europa-Kommissionens Generaldirektorat for Forskning og Innovation.

Boks 2

2020-anbefalinger om investeringstiltag

2020-anbefalinger

Status og tiltag

Det internationale ekspertpanel anbefaler Danmark at have en klar, overordnet strategisk retning, der kan løfte innovationsniveauet, og fastholde Danmark som et attraktivt land for forskning og udvikling.

Panelets generelle anbefalinger stemmer godt overens med regeringens ambitioner, hvor et af de primære mål for dansk forskning og innovation er at bidrage til den grønne omstilling. Derfor fremlagde regeringen i september 2020 en ny grøn forskningsstrategi, der sætter en klar retning for grøn forskning og innovation i Danmark.

Tiltag – vedtaget den 6. december 2020

I 2022 vil det danske offentlige budget til forskning og innovation udgøre mere end 1,0 procent af BNP.

Tiltag – vedtaget den 28. september 2020

Den danske regering præsenterede i september 2020 en ny grøn forskningsstrategi, der sætter en klar retning for grøn forskning og innovation i Danmark.

Støt en integreret innovationsstrategi med et bredere investeringsgrundlag

Status:

Danmark er et af de lande i Europa, der investerer mest i forskning og innovation målt i procent af BNP. De offentlige investeringer i forskning og udvikling udgør omkring 1 % af BNP, mens den private sektor investerer for omkring 2 % af BNP.

Regeringen har i 2020 iværksat flere initiativer med potentiale til at understøtte en integreret innovationsstrategi og udvide investeringsgrundlaget.

Tiltag – vedtaget den 8. december 2020

Den danske regering har øget fradraget for F&U i 2020, 2021 og 2022 for at styrke forskning og innovation i den private sektor. Initiativet sænker omkostningerne til F&U og kan dermed øge investeringerne.

Tiltag – vedtaget den 28. september 2020

I september 2020 fremlagde regeringen en ny grøn forskningsstrategi. Den grønne forskningsstrategi sætter en klar retning for den grønne forskning og innovation i Danmark og dækker hele innovationsværdikæden. Et af de nye tiltag i strategien er det grønne forsknings- og innovationspartnerskab. De grønne partnerskaber styrker samarbejdet mellem private og offentlige institutioner ved at hjælpe dem med at dele viden og best practice for at fokusere og accelerere innovationer rettet mod specifikke udfordringer i den grønne omstilling. Partnerskaberne dækker hele værdikæden, fra grundvidenskab til store demonstrationsprojekter.

Folketinget og den danske regering er blevet enige om at afsætte 700 millioner kroner i 2021 til de nye grønne forsknings- og innovationspartnerskaber. Finansieringen af programmet er en del af en ekstraordinær prioritering af forskning i grøn innovation og grønne løsninger.

Tiltag – annonceret den 14. september 2020

Aftale om oprettelse af Danmarks grønne fremtidsfond (DGF). Aftalen omfatter en investeringskapacitet på 25 mia. kr. til at investere i grønne løsninger i Danmark. Investeringerne fra DGF kommer med et krav om private medinvesteringer. Det forventes,

Boks 2

2020-anbefalinger om investeringstiltag

| 2020-anbefalinger | Status og tiltag |
|-------------------|---|
| | <p>at DGF kan være med til at bane vejen for private investeringer svarende til 85 mia. DKK.</p> <p><i>Tiltag – annonceret den 15. juni 2020</i> Aftale om at lave en 3 mia. kr. offentlig genstartsfond administreret gennem Vækstfonden. Fonden sikrer solvens til ellers sunde SMV'er. Dette hjælper med at fremme et fortsat innovativt erhvervmiljø.</p> |

Boks 3

2019-anbefalinger om investeringstiltag

| 2019-anbefalinger | Status og tiltag |
|---|---|
| <p>1 Fokusér den investeringsrelaterede økonomiske politik på uddannelse og kvalifikationer</p> <p>Fokusér på investeringsrelateret økonomisk politik om uddannelse og kvalifikationer, forskning og innovation for at udvide innovationsgrundlaget til at omfatte flere virksomheder og til bæredygtig transport til at håndtere trængsel</p> | <p>Fokusér den investeringsrelaterede økonomiske politik på uddannelse og kvalifikationer</p> <p><u>Status</u> Den danske regering har løbende investeret i nye politikker rettet mod uddannelse og færdigheder og har øget midlerne til disse områder betydeligt.</p> <p><u>Dagtilbud:</u> I 2020 besluttede Danmark at lave en lov om minimumsnormeringer for pædagoger pr. barn i daginstitutioner. Med denne lov vil Danmark fra 2024 og frem bl.a. investere yderligere ca. 1,8 mia. kr. årligt i ekstra pædagoger fra 2024 og frem.</p> <p><u>Grundskole:</u> Midlerne til grundskolen øges med 275 mio. kr. i 2020, 400 mio. kr. i 2021, 550 mio. kr. i 2022 og 807 mio. kr. årligt i 2023 og frem. Midlerne bruges til at ansætte flere lærere.</p> <p>Desuden er der med finanslovaftalen for 2022 blevet prioriteret 109 mio. kr. i 2023 og 200 mio. kr. årligt fra 2024 og frem til bedre muligheder for at starte i grundskolen et år senere. Derudover er der med finanslovaftalen for 2022 prioriteret 65 mio. kr. i 2022 og 125 mio. kr. fra 2023 og fremefter til styrkelse af læreruddannelsen.</p> <p>Endelig er midlerne til efterskoleophold øget med mere end 400 mio. kr. i 2022-2025 for at støtte udsatte børn og unges udvikling og trivsel hele dagen igennem.</p> <p><u>Ungdoms- og videregående uddannelser:</u> Fra 2020 og fremefter er det eksisterende omprioriteringsbidrag blevet annulleret, hvilket øger finansieringen til uddannelsesinstitutionerne med ca. 678 mio. kr. om året. Med finanslovaftalen for 2021 er erhvervsuddannelsessystemet (EUD) blevet styrket med 160 mio. kr. årligt fra 2021-2024. Desuden er der afsat yderligere midler til erhvervsuddannelsessystemet via følgende initiativer: - 144 mio. kr. årligt fra 2020-2024 til "videnscentre". - 168 mio. kr. årligt fra 2020-2023 til at øge kvaliteten af erhvervsuddannelsessystemet.</p> <p>Derudover er der prioriteret mere end 200 mio. kr. om året til styrkelse af de gymnasiale uddannelser i 2021-2024. Desuden er det midlertidigt øgede budget på ca. 300</p> |

Boks 3

2019-anbefalinger om investeringstiltag

2019-anbefalinger

Status og tiltag

mio. kr. årligt til universitetsuddannelser inden for humaniora og samfundsvidenskab blevet forlænget til 2022, og loftet over "dobbeluddannelser" er blevet fjernet fra 2020 og frem, hvilket betyder yderligere 170 mio. kr. årligt i merudgifter til videregående uddannelser fra 2023 og frem.

Desuden indgik den danske regering og de danske lønmodtager- og arbejdsgiverorganisationer en række trepartsaftaler i 2020 om erhvervsuddannelser. Med disse aftaler er der i alt investeret 6,1 mia. kr. i erhvervsuddannelser i 2020, og yderligere 500 mio. kr. årligt er øremærket til nye initiativer fra 2021 og fremefter.

Forskning: Den danske regering har sammen med resten af Folketingets partier afsat 18,8 milliarder kroner til forskning og udvikling, hvoraf 2,4 milliarder kroner vil blive målrettet forskningsområder inden for grøn omstilling og klimaforandringer. Desuden har den danske regering permanent forhøjet skattefradraget for forskning og udvikling.

Tiltag – implementeret den 1. januar 2020

Annullering af omprioriteringsbidraget.

Tiltag – annonceret den 6. december 2020

Lov om minimumsnormeringer i daginstitutioner.

Tiltag – vedtaget den 1. januar 2020

Højere bevilling til folkeskolen.

Tiltag – vedtaget den 28 maj 2020 og den 21 november 2020

Trepartsaftaler om erhvervsuddannelser.

Tiltag – annonceret den 6. december 2021

Med finanslovaftalen for 2022 er der afsat 95 mio. kr. i 2023, 146 mio. kr. i 2024, 199 mio. kr. i 2025 og 154 mio. kr. årligt fra 2026 og frem med henblik på at sænke klasseloftet fra 28 til 26 elever i 0.-2. klasse i folkeskolen.

Forskning og innovation for at udvide innovationsgrundlaget til at omfatte flere virksomheder

Status:

Den danske regering har i 2020 iværksat flere initiativer for at understøtte en integreret innovationsstrategi for at øge investeringerne. Den danske regering har øget forsknings- og udviklingsskattefradraget i 2020, 2021 og 2022 for at styrke forskning og innovation i den private sektor, hvilket kan udvide investeringsgrundlaget. Med den danske genopretningsplan fremlagde regeringen desuden planer om at diversificere forskningen ved at understøtte den grønne og digitale omstilling, langsigtet vækst og øge incitamenterne til forskning og udvikling i virksomhederne.

... og til bæredygtig transport til at håndtere trængsel

Der er med Aftale om Infrastrukturplan 2035 af 28. juni 2021 og Rådets godkendelse af den danske genopretningsplan af 13. juli 2021 afsat flere midler til grønne transportordninger, offentlig transport, ladeinfrastruktur og øget vejkapacitet, ligesom investeringerne er fremrykket.

2020 og 2019-anbefalinger om bekæmpelse af hvidvask

Boks 4

2020-anbefalinger om bekæmpelse af hvidvask

2020-anbefalinger

3 Forbedre effektiviteten af overvågningen mod hvidvaskning af penge og effektivt håndhæve rammerne for bekæmpelse af hvidvask.

Status og tiltag

Forbedre effektiviteten af overvågningen mod hvidvaskning af penge og effektivt håndhæve rammerne for bekæmpelse af hvidvask

Status:

Bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terror har høj prioritet for den danske regering. Danmark har gjort betydelige fremskridt i indsatsen mod hvidvask og finansiering af terror i de seneste år. Den danske regering har sammen med et bredt flertal i Folketinget vedtaget flere tiltag til at styrke AML og CTF-rammen og intensivere AML/CTF-tilsynet, som beskrevet nedenfor. Den danske regering vil fortsætte indsatsen mod hvidvask og finansiering af terror og træffe de nødvendige foranstaltninger til yderligere at forbedre effektiviteten af hvidvasktilsynet og effektivt håndhæve rammerne for bekæmpelse af hvidvask.

Tiltag – vedtaget i juni 2021:

I juni 2021 introducerede regeringen en ekspertgruppe med henblik på at analysere mulighederne for at styrke lovgivningen gældende for almenyttige fonde i en styrket indsats i bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme.

Tiltag – vedtaget i april 2020

Et bredt flertal i Folketinget blev enige om at styrke AMLF med 1.000 årsværk og otte nye skattekontorer på tværs af landet i fire etaper fra 2020-2030 med en øjeblikkelig stigning på 250 årsværk og to nye skattekontorer.

De initiale 250 årsværk vil hjælpe med

- Indsatsen i AML og retshåndhævelse
- Bekæmpelse af skatteunddragelse og skattesvig
- Yderligere styring af moms

I marts 2021 nåede parterne til enighed om anden etape. Denne inkluderede yderligere 250 årsværk og to nye skattekontorer. De yderligere 250 årsværk skal hjælpe med:

- Governanceindsats med hensyn til SMV'er
- Fokus på store virksomheder og organiseret kriminalitet
- Governance af nye forretningsmodeller

Tiltag – vedtaget i januar 2020

I marts 2019 blev der indgået en bred politisk aftale om yderligere initiativer til styrkelse af indsatsen mod finansiel kriminalitet. Aftalen indeholder 16 omfattende initiativer, som skærper reguleringen om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og terrorfinansiering samt initiativer til styrkelse af hvidvasktilsynet. Alle tiltag går ud over kravene i fjerde og femte AMLD.

Initiativerne inkluderer:

- 1) Markant styrkelse af kontrol- og indgrebsbeføjelser
- 2) Betydelig skærpelse af sanktionsmulighederne
- 3) Øgede ressourcer og klarere organisatorisk fokus

Den første kategori omfatter bl.a. at Finanstilsynet får en bred adgang til at udstede administrative bødeforelæg for overtrædelser af hvidvaskloven. Dette tiltag vil sikre en

Boks 4

2020-anbefalinger om bekæmpelse af hvidvask

2020-anbefalinger

Status og tiltag

mere effektiv håndhævelse af loven. Derudover får tilsynet mulighed for at indsætte en særlig sagkyndig person til at følge en virksomhed i en periode med henblik på at sikre opfølgning på påbud og generel sikring af overholdelse af lovgivningen. I februar 2021 har Finanstilsynet indsat uafhængige eksperter i Danske Bank til overvågningen af bankens udførelse af sin plan for at bekæmpe finansiel kriminalitet.

Den anden kategori indebærer væsentlig højere sanktioner for bl.a. grove overtrædelser af hvidvaskloven og indberetning af forkerte oplysninger til Finanstilsynet, hvor strafferammen forhøjes til fængsel indtil 2 år, og 3 år for ledelsesmedlemmer i SIFI-institutter. Det inkluderer også at forældelsesfristen for seriøse overtrædelser af hvidvaskloven og loven om finansiel virksomhed er blevet udvidet til 10 år.

Som en del af den tredje kategori er der tilført Finanstilsynet væsentligt øgede ressourcer fra 2019 og frem. Det har bl.a. medført at Kontoret for Hvidvask og Terrorfinansiering har kunnet øge medarbejderantallet med 60 pct. Dette har gjort det muligt at betragteligt øge antallet af inspektioner fra 35 i 2019 til 45 i 2020. I 2010 var antallet af inspektioner 0-5 per år.

Lovrammen, der implementerede disse initiativer, trådte i kraft i januar 2020.

Tiltag – implementeret i januar 2020

I november 2019 opsatte den danske regering Operativt Myndighedsforum som led i den nationale strategi for bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terror. Forummet er oprettet i et forsøg på at styrke det operative samarbejde og koordinering mellem danske politimyndigheder, skattemyndigheder og andre myndigheder, der er involveret i bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering. Medlemmerne mødes månedligt for at dele multi- og bilateral information, emner, tendenser og koordinering af specifikke sager.

Tiltag – vedtaget i november 2020

Finanstilsynet har opbygget en ny risikovurderingsmodel til at understøtte den risikobaserede tilgang, og i 2020 blev lovgrundlaget for Finanstilsynet til at indhente data, der er nødvendig for den individuelle risikovurdering af forpligtede enheder, gennemført. Modellen styrker den risikobaserede tilgang ved at tillade Finanstilsynets afdeling for bekæmpelse af hvidvask/bekæmpelse af terrorfinansiering at målrette sine aktiviteter mod højrisikoområder. Resultattavlemodellen estimerer den iboende risiko på en række datapunkter baseret på data indsendt af de forpligtede enheder. Derudover foretager den en vurdering af den resterende risiko ved at bruge forskellige indikatorer som proxyer for kontroleffektivitet. Risikovurderingen er baseret på kvartals-årsrapporter fra alle 1.900 forpligtede finansielle enheder. De vil rapportere om 26 parametre. Den nye databaserede risikovurdering starter med det første datasæt i maj 2021 og modellen vil blive brugt i Finanstilsynets tilsynsplan fra 2021.

Tiltag – annonceret i november 2020

I 2020 fremsatte den danske regering et udkast til et lovforslag, der indeholder et forslag om, at udbydere af børstjenester vedrørende virtuelle valutaer, overførsel af virtuelle aktiver og udbydere af administrationsydelser i forbindelse med virtuel formueaktivitet omfattes af anti-hvidvaskloven i overensstemmelse med Financial Action Task Force-definitionen af udbydere af virtuelle aktiver. Udkastet til lovforslaget indeholder desuden et forslag om at sænke den lovmæssige grænse for størrelsen af kontante transaktioner fra 50.000 kr. til 20.000 kr.

Boks 4

2020-anbefalinger om bekæmpelse af hvidvask

2020-anbefalinger

Status og tiltag

Tiltag – vedtaget i september

Den Danske Finansielle Efterretningsenhed har siden 2018 fået tildelt yderligere ressourcer. Antallet af medarbejdere er steget fra 28 i 2019 til 35 årsværk ved udgangen af 2020. Siden 2017 er antallet af medarbejdere mere end fordoblet.

Antallet af anmeldelser af mistænkelige transaktioner, indberetninger om mistænkelige aktiviteter og terrorfinansieringsrapporter videregivet fra Finanstilsynet til politiet og Statsadvokaten for alvorlig økonomisk og international kriminalitet er steget markant fra 5.234 i 2019 til 8.499 i 2020. Til sammenligning var antallet af anmeldelser til politiet og statsanklageren for alvorlig økonomisk og international kriminalitet 1.588 i 2017.

Tiltag – vedtaget i februar 2021

Den danske regering har i februar 2021 nedsat en offentlig-privat projektgruppe, som skal undersøge mulighederne for udviklingen af et effektivt fælles system til overvågning af pengestrømme på tværs af pengeinstitutter i kampen mod hvidvask, terrorfinansiering og momssvig. En indledende undersøgelse afsluttet i 2020 har vist, at myndighederne ved at samkøre bankernes transaktionsdata med moms-, forretnings- og indberetningsdata bedre kan identificere mistænkelig adfærd, handle mere proaktivt mod kriminelle og kassere ikke-relevante sager.

Projektgruppen fremlagde deres rapport i juli 2021. Rapporten bestod af tre hovedanbefalinger:

- En ny model for risikoklassificering (vedtaget november 2020, se ovenfor)
- En ny model for digital registrering
- En vejledning til de formelle rammer, organisationer skal agere inden for, når de interagerer med finansielle institutioner

2 Sikre effektivt tilsyn og håndhævelse af rammerne for bekæmpelse af hvidvaskning af penge

Sikre effektivt tilsyn og håndhævelse af rammerne for bekæmpelse af hvidvaskning af penge

Status:

Se venligst status rapporteret i relation til 2020-CSR3.

Tiltag – vedtaget i januar 2020

I marts 2019 vedtog et bredt flertal i Folketinget ny lovgivning som inkluderer 16 nye omfattende initiativer, som skal styrke AML og CTF rammerne og intensivere AML/CTF tilsynet. Alle tiltag går ud over kravene i fjerde og femte AMLD. For yderlig beskrivelse, se venligst ovenstående svar til 2020-anbefalingen.

Bilag 2. Status på milepæle og mål i genopretningsplanen

Tabel 1
Status på milepæle og mål i genopretningsplanen

| CSR Subpart | Measure name | Milestone name | Due date | Progress status ¹ |
|--------------------|--|--|---------------------|------------------------------|
| 2020.CSR1.subpart2 | Measures to ensure stocks of critical drugs | Report of the assessment of stocks of critical drugs by the Danish Medicines Agency to be made available aiming to avoid situations with a shortage of important drugs in Denmark. | 2021-12-31 00:00:00 | Completed |
| 2020.CSR1.subpart2 | Digital solutions in the health care sector | Evaluation of patient involvement and widespread use of telemedicine to be made available by the Danish Ministry of Health in close collaboration with Danish Regions. | 2021-12-31 00:00:00 | Completed |
| 2020.CSR1.subpart2 | Digital solutions in the health care sector | Develop and make available facilities for telemedicine consultation (KontaktLæge) for multiple platforms. | 2021-12-31 00:00:00 | Completed |
| 2020.CSR1.subpart2 | Digital solutions in the health care sector | Implementation of a digital questionnaire in the app "MinLæge" ("My Doctor") | 2022-03-31 00:00:00 | On track |
| 2020.CSR1.subpart2 | Clinical study on effect of COVID-19 | Report on a study conducted by Trial Nation and Aarhus University Hospital on the effects and side effects of COVID-19 vaccines to be made available to the Danish Ministry of Health. | 2024-06-30 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart3 | Emergency management & monitoring of critical medical products | Implement an optional IT-system to report on the side effects of the COVID-19 vaccines into 1 250 general practitioners' local digital platforms. | 2021-09-30 00:00:00 | Completed |
| 2020.CSR2.subpart3 | Organic Farming | At least 40 projects under The Foundation for Organic Farming completed | 2025-12-31 00:00:00 | Not completed |
| - | Organic transition in Public Kitchens | Increase the share of organic products used in public kitchens to at least 35% | 2025-12-31 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart5 | Organic innovation centres | At least 6 projects supporting organic innovation have been complete | 2025-12-31 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart5 | Plant-based Organic projects | At least 10 projects that aims to support the development of more organic, plant-based food is completed | 2025-12-31 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart5 | Climate technologies in agriculture | Call for applications for the subsidy schemes for climate technologies in agriculture (brown biorefineries) is completed | 2021-12-31 00:00:00 | Delayed |
| 2020.CSR2.subpart5 | Climate technologies in agriculture | Setup of 1 full-scale biorefinery | 2025-12-31 00:00:00 | Not completed |
| - | Rehabilitation of industrial sites and contaminated land | Minimum 4 project application to rehabilitate an industrial site or contaminated land have been approved. | 2022-03-31 00:00:00 | Completed |
| - | Rehabilitation of industrial sites and contaminated land | Report on midway status for work realised on approved projects and corrective action taken where needed | 2023-12-31 00:00:00 | Not completed |

¹ Det bemærkes, at dataudtræk til tabel 1 fra FENIX er foretaget på baggrund af seneste opdatering med frist ultimo november 2021.

Bilag 2. Status på milepæle og mål i genopretningsplanen

Tabel 1
Status på milepæle og mål i genopretningsplanen

| CSR Subpart | Measure name | Milestone name | Due date | Progress status ¹ |
|--------------------|--|---|---------------------|------------------------------|
| - | Rehabilitation of industrial sites and contaminated land | The remediation of at least 4 different contaminated sites is initiated. | 2026-06-30 00:00:00 | Not completed |
| - | Carbon rich soils | Call for applications for the subsidy scheme for rewetting and taking out carbon rich soils out of production is completed | 2021-12-31 00:00:00 | Completed |
| - | Carbon rich soils | Projects that represent taking 2350 hectares of carbon rich soil out of production have had undertakings providing a halfway mark on the removal. | 2024-12-31 00:00:00 | Not completed |
| - | Carbon rich soils | Projects that represent taking 4 700 hectares of carbon rich soil out of production have been awarded. | 2026-06-30 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart3 | Replacing oil burners and gas furnaces | Political agreement has been adopted on the allocation of the funds for the schemes for replacing oil burners and gas furnaces with electric heat pumps and district heating. | 2021-06-30 00:00:00 | Completed |
| 2020.CSR2.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart3 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart2 | Replacing oil burners and gas furnaces | Selection of recipients of funds for replacing oil burners and gas furnaces. | 2025-03-31 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart3 | Replacing oil burners and gas furnaces | At least 10 100 individual oil burners or gas furnaces have been replaced with district heating or heat pumps | 2026-06-30 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart3 | Energy efficiency in industry | Entry into force of the legal framework for a subsidy scheme for energy efficiency in industry. | 2021-09-30 00:00:00 | Completed |
| 2020.CSR2.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart3 | Energy efficiency in industry | The annual application rounds for the subsidy scheme to achieve energy savings in the industry are completed. | 2022-12-31 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart3 | Energy efficiency in industry | At least 16 PJ (Peta Joule) of energy saved in the industry thanks to the energy efficiency scheme. | 2024-12-31 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart3 | Energy renovations in public buildings | The government issues statutory order establishing a subsidy scheme for energy renovations in public buildings. | 2021-12-31 00:00:00 | Completed |
| 2020.CSR2.subpart1 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart3 | Energy renovations in public buildings | Improvement of energy rating for 40% of supported municipal and regional buildings with D-G rating | 2025-12-31 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart1 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart3 | Energy efficiency in households | Selection of beneficiaries of funds for energy renovation in private households. | 2025-03-31 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart3 | Energy efficiency in households | At least 6125 energy renovation projects in private households have been completed | 2026-06-30 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart2 | | | | |

Bilag 2. Status på milepæle og mål i genopretningsplanen

Tabel 1
Status på milepæle og mål i genopretningsplanen

| CSR Subpart | Measure name | Milestone name | Due date | Progress status ¹ |
|--------------------|--|---|---------------------|------------------------------|
| 2019.CSR1.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart5 | CCS-storage potential | Award of contracts for selected applicants for the CCS feasibility study | 2021-12-31 00:00:00 | On track |
| 2020.CSR2.subpart3 | | | | |
| 2019.CSR1.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart5 | CCS-storage potential | Completion of feasibility study for CCS-storage. The government takes a decision for follow-up. | 2023-12-31 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart3 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart3 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart2 | Investment window | A political agreement on an investment window has been adopted by the Danish Parliament and the relevant legislative procedures in the Parliament have been launched. | 2020-12-31 00:00:00 | Completed |
| 2020.CSR2.subpart3 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart2 | Investment window | The bill on the green tax reform including the investment window is adopted by the Danish parliament and the initiative enters into force. | 2021-06-30 00:00:00 | Completed |
| 2020.CSR2.subpart3 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart2 | Investment window | 1 000 companies have used the tax deduction provided by the investment window | 2024-06-30 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart3 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart2 | Accelerated depreciation | A political agreement on an accelerated depreciation has been adopted by the Danish Parliament and the relevant legislative procedures in the Parliament have been launched. | 2020-12-31 00:00:00 | Completed |
| 2020.CSR2.subpart3 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart2 | Accelerated depreciation | Milestone 2: The bill on the green tax reform including the accelerated depreciation is adopted by the Danish parliament and the initiative enters into force | 2021-06-30 00:00:00 | Completed |
| 2020.CSR2.subpart3 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart2 | Accelerated depreciation | 1 000 companies have used the tax deduction provided by the accelerated depreciation. | 2024-06-30 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart3 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart3 | Expert group to prepare proposals for a CO2e-tax | In line with the conclusions of the report by the expert group for a uniform CO2e tax regulation, the government shall convene the parties behind the green tax reform to agree on next steps. | 2023-03-31 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart3 | Emission taxes on industries | A political agreement on an increase in the emissions tax on industry has been adopted by the Danish parliament. | 2021-12-31 00:00:00 | Completed |
| 2020.CSR2.subpart3 | Emission taxes on industries | The bill on the green tax reform including the increased emissions tax on industry is adopted by the Danish parliament and the initiative enters into force for all industries except agriculture and mineral proc. | 2023-03-31 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart3 | Emission taxes on industries | Tax increase on emissions from industry enter into force for all industries including agriculture and mineral proc. | 2025-03-31 00:00:00 | Not completed |

Bilag 2. Status på milepæle og mål i genopretningsplanen

Tabel 1
Status på milepæle og mål i genopretningsplanen

| CSR Subpart | Measure name | Milestone name | Due date | Progress status ¹ |
|--------------------|---|--|---------------------|------------------------------|
| 2019.CSR1.subpart3 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart4 | Temporary increase in the scrapping premium for old diesel cars | 36 000 old diesel cars are scrapped due to the raised scrapping premium | 2022-03-31 00:00:00 | Delayed |
| 2020.CSR2.subpart3 | | | | |
| 2019.CSR1.subpart3 | Re-prioritisation of the registration tax of vehicles and low electricity tax on charging electric vehicles | At least 225 000 zero- and low emission cars in the Danish car stock. | 2025-12-31 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart4 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart3 | | | | |
| 2019.CSR1.subpart3 | Development test of road-pricing | Political agreement between has been adopted by the government and a majority of the parliament on the conduction of the test scheme | 2021-12-31 00:00:00 | Completed |
| 2020.CSR2.subpart4 | | | | |
| 2019.CSR1.subpart3 | Development test of road-pricing | Publication of the results from the test scheme on road pricing. | 2024-03-31 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart4 | | | | |
| 2019.CSR1.subpart3 | Car sharing and car-pooling (awareness) | Information campaigns regarding transportation congestion and car sharing has been exposed at least 30 000 000 times. | 2022-12-31 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart4 | | | | |
| 2019.CSR1.subpart3 | Analysis of test scheme with double trailers | Publication of an analysis on double trailers analysing road safety, vehicle engineering, road engineering and environmental conditions. | 2021-12-31 00:00:00 | Completed |
| 2020.CSR2.subpart4 | | | | |
| 2019.CSR1.subpart3 | Analysis of the regulation on weight and dimensions to optimise heavy haulage | Publication of a report on the analysis of the national regulation on weight and dimensions. | 2021-12-31 00:00:00 | Completed |
| 2020.CSR2.subpart4 | | | | |
| 2019.CSR1.subpart3 | Scheme to infrastructure for electric bicycles | At least 75 bike charging stations have been built | 2024-12-31 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart4 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart3 | Investments in bike paths in state roads and bicycle subsidy scheme for municipalities | The construction of at least 45km of new bike paths has been initiated. | 2024-12-31 00:00:00 | Not completed |
| 2019.CSR1.subpart3 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart4 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart3 | Investments in bike paths in state roads and bicycle subsidy scheme for municipalities | 40 % of supported projects have been completed | 2025-12-31 00:00:00 | Not completed |
| 2019.CSR1.subpart3 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart4 | Subsidy scheme to green ferries | A political agreement has been adopted among a majority of parties in the Danish Parliament on green transition of ferries. | 2021-06-30 00:00:00 | Completed |
| 2020.CSR2.subpart3 | | | | |
| 2019.CSR1.subpart3 | Subsidy scheme to green ferries | At least 15 ferries has been exchanged or retrofitted to green ferries. | 2025-12-31 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart4 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart3 | | | | |

Bilag 2. Status på milepæle og mål i genopretningsplanen

Tabel 1
Status på milepæle og mål i genopretningsplanen

| CSR Subpart | Measure name | Milestone name | Due date | Progress status ¹ |
|--|---|---|---------------------|------------------------------|
| 2019.CSR1.subpart3 2020.CSR2.subpart4 2020.CSR2.subpart3 2020.CSR2.subpart2 | Re-prioritisation of the registration tax of vehicles and low electricity tax on charging electric vehicles | Entry into force of legal act to re-prioritise the registration tax of vehicles and low electricity tax on charging electric vehicles | 2021-03-31 00:00:00 | Completed |
| 2020.CSR2.subpart1 | Broadband pool | At least 550 SMEs have received funding for digital projects | 2023-12-31 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart2 | SME's digital transition and export | At least 3500 households and/or businesses covered with very high speed internet (at least 100 Mbps connection). | 2022-03-31 00:00:00 | Delayed |
| 2019.CSR1.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart6 2020.CSR2.subpart5 | Digital strategy | Adoption of a new "Digital Strategy" in the Finance Act 2022 and of the implementation plan. | 2022-03-31 00:00:00 | On track |
| 2019.CSR1.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart6 2020.CSR2.subpart5 | Digital strategy | Implementation of the digital strategy into relevant regulatory and legislative acts. | 2023-12-31 00:00:00 | Not completed |
| 2019.CSR1.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart6 2020.CSR2.subpart5 | Digital strategy | Independent report on the achievements of the digital strategy | 2025-12-31 00:00:00 | Not completed |
| 2019.CSR1.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart6 2020.CSR2.subpart5 | Digital strategy | At least 7 public authorities have received funding for AI projects | 2025-12-31 00:00:00 | Not completed |
| 2019.CSR1.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart6 2020.CSR2.subpart5 | Digital strategy | At least 500 SME's have received funding for digital projects | 2025-12-31 00:00:00 | Not completed |
| 2019.CSR1.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart6 2020.CSR2.subpart5 | Digital strategy | At least 30% of public innovations is done in public-private partnerships | 2025-12-31 00:00:00 | Not completed |
| 2019.CSR1.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart6 2020.CSR2.subpart5 | Digital strategy | At least 4 public institutions have developed or received support to develop solutions to store and reuse personal information | 2025-12-31 00:00:00 | Not completed |

Bilag 2. Status på milepæle og mål i genopretningsplanen

Tabel 1
Status på milepæle og mål i genopretningsplanen

| CSR Subpart | Measure name | Milestone name | Due date | Progress status ¹ |
|--------------------|-----------------------------|--|---------------------|------------------------------|
| 2020.CSR2.subpart6 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart5 | | | | |
| 2019.CSR1.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart6 | Digital strategy | Adoption of a new National Cybersecurity strategy | 2022-12-31 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart5 | | | | |
| 2019.CSR1.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart5 | Research in green solutions | Selection of mission roadmaps for 'carbon capture and storage or use of CO2'. | 2021-09-30 00:00:00 | Completed |
| 2020.CSR2.subpart3 | | | | |
| 2019.CSR1.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart5 | Research in green solutions | Selection of partnerships for 'carbon capture and storage or use of CO2'. | 2022-03-31 00:00:00 | On track |
| 2020.CSR2.subpart3 | | | | |
| 2019.CSR1.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart5 | Research in green solutions | At least one research and innovation partnership(s) has received funding on 'carbon capture and storage or use of CO2' | 2022-12-31 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart3 | | | | |
| 2019.CSR1.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart5 | Research in green solutions | Selection of mission roadmaps for 'green fuels for transport and industry'. | 2021-09-30 00:00:00 | Completed |
| 2020.CSR2.subpart3 | | | | |
| 2019.CSR1.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart5 | Research in green solutions | Selection of partnerships for 'green fuels for transport and industry'. | 2022-03-31 00:00:00 | On track |
| 2020.CSR2.subpart3 | | | | |
| 2019.CSR1.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart5 | Research in green solutions | At least one research and innovation partnership(s) has received funding on 'green fuels for transport and industry'. | 2022-12-31 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart3 | | | | |
| 2019.CSR1.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart5 | Research in green solutions | Selection of mission roadmaps for 'climate- and environment friendly agriculture and food production'. | 2021-09-30 00:00:00 | Completed |

Bilag 2. Status på milepæle og mål i genopretningsplanen

Tabel 1
Status på milepæle og mål i genopretningsplanen

| CSR Subpart | Measure name | Milestone name | Due date | Progress status ¹ |
|--------------------|--------------------------------------|--|---------------------|------------------------------|
| 2020.CSR2.subpart5 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart3 | | | | |
| 2019.CSR1.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart5 | Research in green solutions | Selection of partnerships for 'climate- and environment friendly agriculture and food production'. | 2022-03-31 00:00:00 | On track |
| 2020.CSR2.subpart3 | | | | |
| 2019.CSR1.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart5 | Research in green solutions | At least one research and innovation partnership(s) has received funding on 'climate- and environment friendly agriculture and food production'. | 2022-12-31 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart3 | | | | |
| 2019.CSR1.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart5 | Research in green solutions | Selection of mission roadmaps for 'circular economy focusing on reuse and reduction of plastic and textile waste'. | 2021-09-30 00:00:00 | Completed |
| 2020.CSR2.subpart3 | | | | |
| 2019.CSR1.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart5 | Research in green solutions | Selection of partnerships for 'circular economy focusing on reuse and reduction of plastic and textile waste'. | 2022-03-31 00:00:00 | On track |
| 2020.CSR2.subpart3 | | | | |
| 2019.CSR1.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart5 | Research in green solutions | At least one research and innovation partnership(s) has received funding on 'circular economy focusing on reuse and reduction of plastic and textile waste'. | 2022-12-31 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart3 | | | | |
| 2019.CSR1.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart5 | Incentives to boost R&D in companies | The bill on deductions for research and development work enters into force | 2021-06-30 00:00:00 | Completed |
| 2020.CSR2.subpart6 | | | | |
| 2019.CSR1.subpart2 | | | | |
| 2020.CSR2.subpart5 | Incentives to boost R&D in companies | 500 firms have used the tax deduction provided by the deductions for research and development work | 2023-09-30 00:00:00 | Not completed |
| 2020.CSR2.subpart6 | | | | |

April 2022

Finansministeriet
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K

Tlf. : +45 3392 3333
E-mail: fm@fm.dk

ISBN 978-87-94224-19-2 (online)
2021/22:14

Publikationen kan hentes på
www.fm.dk
www.regeringen.dk

Finansministeriet
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K
Tlf.: 3392 3333
E-mail: fm@fm.dk